PRZEGLĄD PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY

Z DODATKIEM GAZETA GIEŁDOWA I LOSOWAŃ

CZASOPISMO, POŚWIĘCONE SPRAWOM PRZEMYSŁU, HANDLU I FINANSÓW.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTR. ZŁOTA 5.— TEL. 57-30 i 195-03. Konto w P. K. O. № 1465 i 2450.

WYCHODZI DWA RAZY NA MIESIĄC. WARSZAWA—POZNAŃ, LUTY 1922.

REDAKTOR PRZYJMUJE WE WTORKI I SOBOTY OD 6 — 7: RĘKOPISÓW NIE ZWRACA SIĘ.

Z lotu ptaka.

Opinje o Polsce, wydawane przez rozmaitych cywilnych obcokrajowców, którzy, po powstaniu nanowo Rzeczypospolitej do życia samodzielnego, zjeżdżają do nas co piewien czas, mogłyby dla nas być obojętne, gdyby w skutkach swoich nie były tak szkodliwe.

Z lotu spostrzedz może wszystko tylko orzeł. Niestety! Tej kategorji badaczów nie mogliśmy dotąd raczyć uroczystemi śniadaniami, obiadami galowymi, efektownemi kolacjami.

A choć gościnność nasza staropolska jest słynna, kuchnia zaś w takich przypadkach wyborna, jednak te spostrzeżenia i badania z lotu ptaka dokonywane w przejeździe ze śniadania, na obiad, z obiadu zaś na kolację — wypisywane potem w ojczystej prasie — są bardzo często ujemne, krzywdzące nas niesłusznie, szkodliwe w następstwach, psujące nam kredyt zagranicą.

Czas wielki, aby nasz rząd — w ścisłym porozumieniu z przedstawicielami naszego przemysłu i handlu — opracował plan celowej propagandy polskiej zagranicą.

Propagandy, którąby zaznajomiła świat cały ze stanem naszego posiadania, z bogactwami kraju, z siłą naszego przemysłu i sprawnością naszego handlu.

Czas wielki, aby Polskę przestano traktować, jako kraj, do którego badania muszą być organizowane wyprawy, albo o którym można bez narażenia się na śmieszność wypisywać absurdy lub świadome fałsze.

Przesilenie ekonomiczne.

Wielka wojna światowa, jakkolwiek od 3-ch z górą lat zakończona aktami politycznemi w Wersalu i St. Germain, spowodowała w życiu gospodarczem święta potężne wstrząśnienia, z których zrodziła się powszechna dziś epidemja kryzysu ekonomicznego.

Pierwsze jego przejawy, datujące mniejwięcej od połowy 1920 roku, konkretyzują się w braku środków obrotowych i ogólnych trudnościach kredytowych, w nadmiernem nasyceniu rynków surowcami, półfabrykatami i gotowemi wyrobami i w zniżce cen gotowych towarów; wtórnemi objawami tego stanu rzeczy jest redukowanie zakresu produkcji i zwiększanie kadr bezrobotnych.

Fale kryzysu od 1½ zgórą roku stopniowo ogarniają całą Europę, a najwcześniej i najdotkliwiej dały się we znaki państwom najbardziej uprzemysłowionym, których kierownicy musieli uświadomić sobie, że aby ratować własne państwo, trzeba przyjść z pomocą kredytową państwom uboższym, aby tą drogą powiększyć grono odbiorców t. j. odciążyć własną nadprodukcję.

Sprawa, wszechstronnie rozpatrywana na Międzynarodowej konferencji w Brukselli, nie dała jednak wyników, jakich możnaby się było spodziewać, bowiem świadoma opinja publiczna jasno zdawała sobie sprawę z tego, że wśród szeregu przyczyn, będących przyczyną kryzysu, na naczelne miejsce wysuwa się kwestja kredytów, której rdzeń stanowi zmiana dawnej roli Europy, jako wierzyciela Ameryki, do roli jej dłużnika, a to na skutek ogromnych zakupów materjału wojennego, aprowizacji i t. d., uskutecznionych przez Koalicję w Stanach Zjednoczonych, które z chwilą wybuchu wojny europejskiej, stały się prawie wyłącznym dostawcą Państw sprzymierzonych i Stowarzyszonych.

Jednem z państw, które najpóźniej dotknął kryzys—jest Polska, ponieważ anormalnie niski stan naszej waluty w stosunku do walut zachodnioeuropejskich i dolarów, w ciągu dłngich miesięcy przeciwdziałał fali przesilenia ekonomicznego. Bowiem produkty nasze mogły konkurować na rynkach zewnętrznych z produktami państw o wysokowartościowej walucie.

Gdy jednak w listopadzie r. ub. wartość marki naszej wzrosła na giełdzie w Zurichu o zgórą 200%, a w stosunku do marki niemieckiej i korony austrjackiej wartość w jeszcze większym stopniu się powiększyła,—fakty te, jakkolwiek bardzo pożądane ze stanowiska ogólno-państwowego, spowodowały dla przemysłu naszego niepożądane konsekwencje.

Bowiem w Polsce, która jest państwem wybitnie rolniczem, zwyżka kursu waluty powinna była przedewszystkiem spowodować obniżenie cen produktów rolnych, a więc zboża, mąki, chleba, kartofli i innych artykułów pierwszej potrzeby.

Jednakże obniżenie ceny tych produktów nie nastąpiło. Wskutek tego nie mogła nastąpić również zniżka cen wytworów fabrycznych, wyłączając te działy przemysłu, które przerabiają surowce zagraniczne, uzyskały możność tańszego ich nabycia.

Przemysł zaś pracujący na surowcach krajowych zwyżki kursu naszej marki nie odczuł.

Naogół biorąc tempo i zakres zniżki cen nie odpowiadały tempu wzrostu wartości marki polskiej, powodując w naszem życiu gospodarczem ogólną stagnację.

Kryzys ogarnął stopniowo szereg gałęzi przemysłowych, a więc przemysły metalowy, włókienniczy, mineralny, garbarski, chemiczny i papierniczy, tak że, z pewnemi zastrzeżeniami, można mówić w chwili obecnej o ogólnem przesileniu ekonomicznem. We wszystkich gałęziach przemysłu panuje zastój, spowodowany zupełnym prawie brakiem zamówień.

Wyjątek stanowią niektóre działy przemysłu włókienniczego. Np. w Województwie Warszawskim zakłady Hiellego i Dietricha w Żyrardowie produkcji swej nie zmniejszyły. Przędzalnia lniana Balcera w Łowiczu również ma produkcję normalną. W Województwie Łódzkiem część fabryk branży włókienniczej pracuje już normalną ilość godzin w tygodniu.

W zrozumieniu tego stanu rzeczy, Rząd przedsięwziął szereg środków zaradczych. Przedewszystkiem zniesiono 20%-wy podatek od węgla, co bezpośrednio powinno wpłynąć na obniżenie cen wytworów przemysłowych.

Następnie zlecono Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej, aby przez wydatne udzielenie kredytu bankom, umożliwiła im dyskonto weksli przemysłowych w szerokim zakresie, a nadto aby udzielała przemysłowi kredytu pod zastaw towarów.

Mając na uwadze poparcie eksportu, wprowadzono specjalne taryfy ulgowe na eksport benzyny, parafiny, nafty oczyszczonej, olejów smarowych, budulca obrobionego, tartego, ciosanego i in.

Zlecono wszystkim państwowym urzędom

zakupów, aby w miarę możności pokrywały swe zapotrzebowanie w krajowych wytwórniach, oraz aby należności za dostarczone towary były bezwłocznie regulowane.

Odnośnie należności zaległych za dostarczone już Rządowi produkty, zlecono również natychmiastowe uregulowanie przypadających przemysłowi sum.

Również jako czynnik pierwszorzędnej wagi, dla przeciwdziałania kryzysowi, uznano potrzebę skierowania naszego eksportu na rynki wschodnie.

Nadto przez odpowiednie podniesienie mnożnika ceł z 400 na 500 ochroniono w pewnym stopniu nasz przemysł przed konkurencją zagraniczną.

W ogólności stwierdzić można, że kryzys ekonomiczny w Polsce ma mniejwięcej te same zewnętrzne objawy, jak w innych krajach, gdzie wcześniej się rozpoczął, jednakże splot zdarzeń jest więcej powikłany, jak również akcja przeciwdziałająca trudniejsza, a to ze względu na nurtującą nasze życie ekonomiczne inną bolączkę w postaci kwestji walutowej.

Wyprowadzanie wniosków co do dalszych etapów przebiegu kryzysu oraz stwarzanie jakichkolwiek horoskopów uważamy za przedwczesne.

Kazimierz Bogacki.

Umowy handlowe Polski.

Pod względem umów gospodarczych byliśmy dotychczas dosyć spóźnieni, zdążyliśmy bowiem zawrzeć b. niewiele umów gospodarczych z naszemi sąsiadami, aczkolwiek interesy państwa wymagają jaknajśpieszniejszego porozumienia gospodarczego ze wszystkiemi krajami.

Sprawa ta jednak w ostatnich czasach posunęła się znacznie naprzód. Poza zawartemi już bowiem umowami z Francją, Rumunją, Czechosłowacją i Gdańskiem, tymczasowej umowy kompensacyjnej z Austrją, — wchodzimy obecnie w okres pertraktacji: z Rosją (pertraktacje w toku), Jugosławją (projektowany przyjazd delegatów w początkach marca), Węgrami (projektowane pertraktacje w połowie marca), Estonją (przygotowania w toku), Anglją (przygotowania w toku), Austrją (w połowie lutego), Belgją (przygotowania w toku), zgłosiły również chęć zawarcia umowy handlowej Szwajcarja i Grecja.

Umowa handlowa z Francją. Podpisany w dn. 6 lutego traktat handlowy z Francją posiada dla nas pierwszorzędne znaczenie polityczne, bowiem bez tej umowy nie mógł wejść w życie zawarty 19 lutego 1921 r. traktat polityczny, oraz wojskowy pomiędzy Polską i Francją. Podpisanie umowy handlowej polsko-francuskiej zostało dokonane tak późno, (aczkolwiek opracowana była już rok prawie z górą) ponieważ wprowadzenie w Polsce wolnego handlu wywołało konieczność dokonania pewnych zmian w tekście umowy.

Umowa handlowa polsko-francuska składa się z trzech części 1) produkty polskie, które dotychczas były importowane do Francji według taryf normalnych, obecnie będą korzystały z następujących ulg:

Pewna ilość produktów, mianowicie sól, produkty żywnościowe wyprodukowane w Polsce i z niej pochodzące będą korzystały z przywileju minimalnych taryf przy wwozie ich do Francji. Inne produkty będą korzystały ze zniżek w stosunku do taryfy ogólnej francuskiej. Wreszcie produkty, nie podpadające pod żadną z tych kategorji będą również korzystały z ulg taryfy ogólnej. W końcu, klauzule specjalne regulują sprawy komiwojażerów handlowych, wzorów i próbek oraz marek fabrycznych i t. d. Odpowiednie ulgi przyznaje umowa towarom francuskim wwożonym do Polski. Pierwsza część umowy handlowej zawiera 20 artykułów.

II) Drugą część stanowi układ, regulujący sprawy francusko-polskie w związku z ostatnią wojną wszechświatową oraz zobowiązania wynikające z Traktatu Wersalskiego. Układ ten składa się z 18 artykułów i tyczy się: 1) sprawy maszyn wywiezionych przez Niemców z Francji i Polski podczas wojny, 2) sprawy likwidacji, sekwestrów nałożonych na majątki b. obywateli Niemiec i Austro-Węgier narodowości polskiej, posiadających majątki we Francji, 3) prolongaty koncesji, których wyzyskanie nie nastąpiło jeszcze, względnie nie zostało ukończone w Polsce z powodu wojny wszechświatowej, 4) sprawy stanowiska prawnego Towarzystw francuskich w Polsce, założonych przed wojną, 5) sprawy likwidacji kontraktów oraz wszczętych już spraw sądowych mających za przedmiot

umowy, które zawarto i wykonywano przed wojną.

III) Trzecia część umowy tyczy się warunków prawnych i ekonomicznych, w jakich odtąd znajdować się będzie przemysł naftowy francuski w Polsce. Układ w sprawie nafty zawiera 8 artykułów i dąży do usunięcia ograniczeń, jakim podlegały towarzystwa naftowe francuskie na skutek zarządzeń wydanych przez Rząd Polski w związku z toczącą się wojną. Jak wiadomo, przemysł naftowy podlegał prawu sekwestru.

Umowa z Rumunją. Rumunja jest dla Polski ważnym rynkiem zbytu o który energicznie zabiegają czecho-słowacy. Zwłaszcza jest Rumunja rynkiem zbytu dla przemysłu włókienniczego, bowiem nietylko spożywa nasze wyroby włókiennicze, ale przewozi je przez Bessarabję do Rosji. Traktat z Rumunją to droga dla eksportu polskiego na Bałkany i do Środkowej Rosji.

W ostatnich czasach obudziło się wśród rumuńskiego kupiectwa duże zainteresowanie sie polskim przemysłem i coraz liczniej kupcy rumuńscy wyjeżdżają do Polski dla czynienia zakupów. Artykuły wywozu rumuńskiego stanowią: zboże, tłuszcze roślinne, klej rybi, śledzie suszone, wino, orzechy i t. d. Umowa handlowa z Rumunją wzorowana jest na umowie francuskiej i wobec wprowadzenia u nas wolnego handlu będzie musiala uledz zmianom jakim uległa umowa francuska. Dotyczy to sprawy importu z Polski do Francji, który był oparty na systemie kontyngensowym, a obecnie import jest związany z taryfami celnemi. Po wprowadzeniu tych niezbędnych zmian umowa z Rumunją zostanie dopiero przedłożona Sejmowi polskiemu do ratyfikacji. Zasadnicze punkty umowy z Rumunją są następujące: 1) Klauzula największego uprzywilejowania. 2) Uprawnienie obywateli na podstawie wzajemności. 3) Kumunikacja — zasada najw. uprzywilej. Transporty kolejowe — Aneks B. 4) Tranzyt wolny (wyjątki w razach nadzwyczajnych). 5) Umowa specjalna: pocztowa, telegraficzna i telefoniczna. 6) Komunikacja wodna—klauz. najw. uprzyw. (wyjątek cabotage). 7) Ruch pograniczny handlowy—specjalny układ. 8) Kontyngensy kwartalne: 25 wag. wina i 60 wagonow śliwek i orzechów. Poza umową (w notach): opcja roczna w sprawie terenów wolnocłowych w portach rumuńskich.

Umowa z Czechosłowacją. Podpisana 20 października 1921 r. umowa ta zawarta jest zasadniczo na 1 rok. Umowa nie została jeszcze ratyfikowana przez Sejm Polski. Niezależnie od tej umowy zostało osiągnięte całkowite porozumienie między rządami polskim i czechosłowackim w sprawie ostatecznej umowy co do likwidacji dawniejszych umów kompensacyjnych zasadnicze punkty umowy są następujące: 1) Umowa oparta jest na klauzuli największego uprzywilejowania. 2) Równouprawnienie obywateli obu stron. (Wyjątek: Spółki finansowe i T-wa ubezpieczeń). 3) Cła klauzula największego uprzywilejowania. 4) Tranzyt wolny w myśl konferencji barcelońskiej (wyjątki w razie ważnych wydarzeń) (Annex B.) 5) Taryfy kolejowe i transport—przyrzeczenie ułatwień obrotu międzynarodowego (Annex B). (wyjątek dla taryf specjalnych np. filantrop.) 6) Specjalny układ dla ułatwienia wymiany podczas trwania zakazów i ograniczeń (art. 24). 7) Ułatwienia dla przemysłowców, kupców i komiwojażerów (zasada największego uprzywilejowania). 8) Ułatwienie lokalnego obrotu pogranicznego. 9) Układ dotyczący środków ostrożności przeciwko zaraźliwym chorobom zwierząt. 10) Układ dotyczący dezynfekcji wagonów kolejowych służących do przewozu bydła.

Umowa pocztowa z dnia 30 września 1921 r.

Umowa telegraficzna z dn. 1 października 1921 r.

Umowa z Austrją. Umowa ta zawarta w dn. 17 marca 1920 uzupełniona umową dodatkową z dn. 8 stycznia 1921 znacznie ułatwia stosunki wymienne między Polską a Austrją. Wzamian za wywóz niewielkiej ilości węgla, Polska ma prawo otrzymywania z Austrji materjałów wybuchowych, stali, miedzi, maszyn, artykułów elektrotechnicznych, papieru, filcu i sit dla papierni i t. p. Pertraktacje w sprawie ostatecznego zawarcia traktatu handlowego rozpoczną się w połowie lutego 1922 r.

Umowa z Gdańskiem. Umowa z Gdańskiem zawarta w dn. 25 października 1921 r.

jest umową na podstawie wzajemności. Obywatele jednej strony korzystają na terytorjum drugiej z tych samych praw co jej właśni. Na zasadzie tej umowy z dn. 1 stycznia 1922 r. zostaje zniesiona granica celna między Gdańskiem a Polską, lecz do 1 kwietnia r. b. pozostanie granica gospodarcza Gdańska z Niemcami, który od tej daty przejdzie do związku gospodarczego z Polską, a więc wolny obrót towarowy między Polską i Gdańskiem rozpocznie się dopiero od 1 kwietnia 1922 r. Gdańsk zatrzymuje narazie walutę niemiecką. W połowie grudnia 1921 r. odbywały się narady przedstawicieli obydwuch stron spowodowane propozycją Gdańska co do zwolnienia od cła towarów kontyngentowych. W wyniku tych pertraktacji Rząd Polski zgodził się na listę wyraźnie określonych artykułów potrzebnych w przemyśle, rolnictwie i rękodzielnictwie, co do których mnożnik taryfy cłowej w stosunku do Gdańska zniżony zostanie od 10—50 stosownie do rodzaju artykułów, podczas gdy mnożnik ten ogólnie wynosi 400.

Umowa handlowa z Rosją. Zawarcie umowy handlowej z Rosją było jak wiadomo przewidziane w art. XXI traktatu Ryskiego z dn. 18 marca 1921 r. Zwłoka, jaka zaszła w sprawie nawiązania konkretnych stosunków handlowych z Rosją, była wynikiem złej woli rządu sowieckiego i ukraińskiego wyrażającej się w niewykonaniu postanowień traktatu ryskiego, wobec czego nie było podstawy do zawarcia umowy handlowej.

Sprawa ta jednak stała się ostatnio pilną potrzebą obydwuch kontrahentów. Z jednej więc strony wyrażali gotowość zawarcia umowy handlowej z Polską, przedstawiciele dyplomatycznych Rządów Rosji i Ukrainy, z drugiej zaś strony, przemysł nasz nie mogąc opierać się jedynie na rynku wewnętrznym, zmuszony jest szukać dla siebie zewnętrznych rynków zbytu, tymbardziej w okresie powszechnego przesilenia gospodarczego. To też w sprawie tej obydwa rządy zajęły stanowisko zasadniczo przychylne i sprawa umowy z Rosją stanie się w najbliższym czasie przedmiotem szczegółowych pertraktacji. (W Ministerstwie Przemysłu odbywają się już przedwstępne narady). Umowa handlowa z Rosją przyczyni się niewątpliwie do rozwoju życia gospodarczego obydwu Państw. Poza wzmożonym eksportem jaki będzie miał miejsce po zawarciu umowy, przewiduje się ze względu na położenie gospodarcze Polski, znaczny ruch tranzytowy który spowoduje wzmożony ruch kolejowy, handlowy przypływ obcych walut i t. p. Ostatnio stało się rzeczą jasną dla wszystkich, że kardynalnym warunkiem uzdrowienia gospodarczego całej Europy jest właśnie przywrócenie wszędzie status quo ante w zakresie wytwórczości przedwojennej. Ma się tu na uwadze, rozumie się w głównej mierze Rosję. Polska jako bezpośrednia sąsiadka Rosji i granicząca z nią na olbrzymiej przestrzeni, przez którą przechodzi przeważna większość linji kolejowych wiodących z Zachodu do Rosji, ma wszelkie warunki naturalne, aby stać się poważnym czynnikiem w odbudowie gospodarczej Rosji o której będzie mowa na konferencji w Genui i dlatego zadaniem przedstawicieli Państwa Polskiego będzie postarać się, by Polskę do udziału w odbudowie Rosji w wydatnej mierze dopuszczono, przypuszczalnym ekwiwalentem polskiego eksportu. Towary które są potrzebne Rosji dadzą się w tym miejscu tylko ogólnikowo wymienić, a mianowicie: maszyny rolnicze, nasiona, sól, nafta, woski, zapałki, towary kolonjalne, włókiennicze, żelazne, naczynia, szkło, farby i t.p.; ze strony rosyjskiej będą, nieznaczne ilości surowców, złoto, (znacznie już uszczuplone) drogie kamienie i częściowo futra. Z uwagi jednak, że Rosja nie posiada towarów wymiennych, będzie zapewne zniewolona rekompensować się udzielaniem różnych koncesji. Naogół utrzymuje się jednakże w sprawach przemysłowo - handlowych przekonanie, że przyszła umowa handlowo - polska może być odpowiednio wykorzystana dopiero w przyszłości.

Al. J.

Nowela do ustawy o czasie pracy w handlu.

Po długiej i jałowej dyskusji Sejm uchwalił nowelę do ustawy z dnia 18 grudnia 1919 r. (Dz. Ust. z r. 1920 Nr. 20 par. 7), której artykuł pierwszy brzmi jak następuje:

„W handlu czas sprzedaży towarów i otwarcia sklepów, z wyjątkiem aptek i jadłodajni, ustanawia się na 10 godzin dziennie, bez nakazu zamykania sklepów w południe. Zatrudnieni w handlu najemni pracownicy nie mogą być zajęci dłużej ponad normy, ustalone w art. 1 ustawy z dn. 18 grudnia 1919 r.“, t. j. 8 godzin dziennie i 46 godzin tygodniowo.

Pomijając niezbyt szczęśliwą stylizację tego artykułu, którego intencją było nie ustanowienie, ale przyzwolenie na dziesięciogodzinny dzień pracy w handlu, stwierdzić należy, że ostatnio uchwalona nowela jest w każdym razie pewną korektywą do niedorzecznych w szczegółach przepisów ustawy z dn. 18 grudnia 1919 r. i pierwszym wyłomem w kierunku uzdrowienia dotychczasowych niezdrowych i szczególnie w stosunku do zakładów handlowych nigdzie na zachodzie nieistniejących praktyk.

Ustawa macierzysta z 1919 r. stosunkowo niewiele miejsca poświęca sprawie pracy o handlu. Poza zasadniczymi art. 1 i 2 jedynie art. 9 pozwala na ośmiogodzinną pracę w sobotę wzamian za równoważne miesięczne lub roczne urlopy dla zatrudnionych w zakładzie pracowników. Artykuły zaś zasadnicze ustanawiają maksymalne normy funkcjonowania zakładu handlowego (8 godzin dziennie i 46 godzin tygodniowo, obliczanych łącznie w ciągu miesiąca lub roku), i to bez względu na to, czy są w nim zatrudnieni pracownicy. A więc, wbrew temu co się nieraz twierdzi, ponad 8 godzin w handlu pracować nie wolno nawet wtedy, gdy się nie korzysta z pracy najemnej.

Poza tym ustawa przekazuje wydawanie w tym względzie szczegółowych zarządzeń władzom samorządowym żadnych dalej sięgających wyjątków dla zakładów handlowych ustawa z 18 grudnia 1919 r. nie ustanawia.

Rozporządzenie wykonawcze Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 22 marca 1921 r. (Dz. Ust. Nr. 47, poz. 291) było już bardziej wymowne w stosunku do zakładów handlowych i ono też dopiero wprowadziło cały szereg już zupełnie nie dających się usprawiedliwić przepisów.

A więc przedewszystkiem stanowi ono w § 4, że pracownikom handlowym między godz. 12, a 4 popołudniu należy się po 6 godzinach pracy conajmniej jednogodzinna przerwa, w czasie której zakład winien być zamknięty. Na targowiskach i w zakładach fotograficznych przerwa nie jest obowiązująca, pracownicy jednak muszą otrzymać możność spożycia posiłku w czasie godzin pracy, w zakładach fryzjerskich zaś pracownicy korzystają z przerwy z zachowaniem kolejności, ale zakłady mogą być otwarte.

Gdzież można szukać jakiejkolwiek logiki w powyższych przepisach? Dlaczegóż to tylko w zakładach fryzjerskich może być stosowana kolejność przy codziennym urlopowaniu pracowników na obiad, dlaczegóż to gdzieindziej jest niemożliwe? Dlaczego w zakładach fotograficznych muszą pracownicy spożywać obiad na miejscu? Dlaczegóż to właśnie fryzjerzy i tylko fryzjerzy mogą w sposób jedynie właściwy układać stosunki wewnętrzne w swych zakładach?

Rozporządzenie z dn. 22 marca wprowadza jeszcze jedno w § 12 postanowienie, mianowicie że godziny otwierania i zamykania sklepów, jako też godziny przerw obiadowych, ustanawiają władze samorządowe jednolicie dla danej miejscowości, co właśnie doprowadziło do obecnie panujących stosunków.

Nowela sejmowa należycie interpretowana kładzie kres tym wszystkim niedorzecznościom. Sklepy będą mogły być na przyszłość otwarte przez 10 godzin, jakkolwiek pracownicy nie będą mogli pracować ponad 8 godzin z zastosowaniem kolejki obiadowej i jednolite przerwy południowe w funkcjonowaniu zakładów handlowych nie będą już obowiązywały. W każdym razie pewien postęp, na który trzeba było aż przeszło dwuch lat doświadczenia. Może obecnie Sejm zdobędzie się też na odwagę i gruntownie zrewiduje całą ustawę z 18 grudnia 1919 r. łącznie z rozporządzeniem wykonawczym z 22 marca 1921 r. Czas najwyższy!

W. N—n.

Spółki akcyjne w Polsce.

Powstające z dniem każdym niemal nowe spółki akcyjne są zjawiskiem normalnym o ile się weźmie na uwagę ogólne dążenia do odrodzenia życia gospodarczego w Polsce i perspektywy odkrywające się przed Polską z racji jej położenia geograficznego — łącznika pomiędzy Europą a Wschodem.

Jednak przyznać należy, że ze względu na zmienne konjunktury gospodarcze zakładane są one często przedwcześnie, bez dostatecznego oparcia materjalnego, i często mające na celu t. zw. grynderstwo. To też nie wszystkie zatwierdzane spółki dochodzą do skutku, nie będąc bazowanemi na zdrowych podstawach.

Poniżej podajemy wykaz spółek akcyjnych, działających w dniu 1 stycznia 1922 r. na terytorjum b. dzielnicy rosyjskiej, austrjackiej (łącznie z kresami i Śląskiem Cieszyńskim) podług gałęzi przemysłu. Dodać tu należy, że w porównaniu z r. 1920, w którym zatwierdzono 135 spółek akcyjnych, ilość ich wzrosła w r. 1921 do 236. Dane poniższe zaczerpnięte są z Wydziału spółek Akcyjnych w Ministerstwie Przemysłu i Handlu.

GAŁĘZIE PRZEMYSŁU	Liczba Spółek	Kapitał zakładowy
Przemysł włóknisty	**70**	**1.432.435**
Fabryki wyrobów wełnianych i bawełnianych	53	1.026.254
Fabryki wyrobów lnianych, jutowych i konopn.	5	161500
Przędzalnie wigonji, wełna sztuczna, wata	1	1.200
Fabryki wyrobów dzianych	1	50.000
Fabryki pluszu, serwet dywanów i portjer	1	1.080
Fabryki tasiemek	1	6.000
Fabryki wyrobów gumowych i ceratowych	6	151.809
Fabryki koronek, tiulu, firanek i haftów	2	10.592
Przemysł spożywczy	**2**	**618.563**
Cukrownie	38	1.045.424
Browary	13	175.217
Gorzelnie, rektyfikacje ,fabryki drożdży	6	248.000
Rzeźnie	1	2.808
Fabryki wódek i miodosytnie	6	61.550
Fabryki wyrobów tytuniowych	5	165.000
Młyny i piekarnie	8	455.348
Fabryki różnych produktów spożywczych	13	449.216
Fabryki lodu sztucznego	1	16.000
Przemysł górniczo-hutniczy	**56**	**4.257.064**
Kopalnie węgla kamiennego	6	1.166.200
Kopalnie galmanu i węgla	2	72.644
Kopalnie ropy naftowej	24	1.775.200
Rafinerje olejów mineralnych	1	3.500
Kopalnie rudy żelaznej i węgla	3	221.000
Huty żelazne	10	573.529
Kamieniołomy i kopalnie gliny	1	30.000
Zakłady wapienne	1	15.000
Wyrób broni i amunicji	1	350.000
Kopalnie soli potasowych	1	50.000
Przerób metali, wytwórnie maszyn i przyborów elektrotechnicznych	**96**	**4.316.322**
Fabryki maszyn, kotłów i budowa mostów	18	212.148
Fabryki maszyn, młynarskich oraz rolniczych	11	414.800
Fabryki odlewów żelaza i stali	16	1.037.198
Fabryki wyrobów emaljowanych	2	160.000
Fabryki środków przewozowych	9	953.000
Fabryki armatur	4	36.000
Fabryki mebli żelaznych i przyborów użytku domowego	2	1.600
Fabryki wag, instrumentów i przyrządów optycznych mierniczych i chirurgicznych	6	127.596
Fabryki wyrobów złotych, srebrnych, platerowanych	1	15.000
Fabryki gwoździ drutu i blachy	5	76.560
Galanterja z drutu: siatki, igły i przybory różne	2	30.000
Zakłady elektrotechniczne	20	1.252.340
Przemysł mineralny	**35**	**788.924**
Fabryki wyrobów z marmuru	1	6.200
Fabryki cementu, gipsu, tektury ogniotrwałej	11	190.490
Huty szklane, fabryki witraży, luster i inne	7	196.728
Zakłady ceramiczne	9	138.458
Cegielnie, fabryki dachówek	7	257.048

Przemysł chemiczny . .	**47**	**1.704.432**
Masowa wytwórczość kwasów, alkaljów, soli nieorganicznych i superfosfatu . .	3	22.800
Sucha dystylacja i eksprakcja drzewa, torfu i węgla brunatnego	3	67.000
Przerób tłuszczów i produktów zwierzęcych, oraz mydeł	6	149.000
Wyrób jedwabiu sztucznego i materjałów wybuchowych	2	595.000
Wyrób preparatów farmaceutycznych	10	132.588
Wyrób preparatów chemiczno-technicznych . . .	23	738.044
Przemysł zwierzęcy . .	**10**	**285.960**
Fabryki pasów i skóry .	5	139.500
Garbarnia	5	146.480
Przemysł drzewny . .	**53**	**548.800**
Fabryki zapałek	6	315.290
Fabryki gontów, klepek, obręczy i tartaki	27	1.402.500
Fabryki wyrobów ciesielskich (budulec, futryny, krokwie, łaty, belki)	10	665.864
Fabryki wyrobów stolarskich meblowych . . . . ,	6	105.146
Fabryki korków i przedmiotów z masy korkowej . .	1	25.000
Fabryki zabawek z drzewa, rogu i innych materjałów snycerskich	2	30.000
Fabryki wyrobów koszykarskich	1	7.000
Przemysł konfekcyjny .	**14**	**392.250**
Fabryki bielizny. . . .	2	115.000
Pracownie ubiorów . . .	4	90.000
Pracownie obuwia . . .	3	156.900
Fabryki kapeluszy, piór strusich, kwiatów	3	25.274
Fabryki guzików (nie metalowych)	1	0.756
Fabryki wyrobów szmuklerskich . . . . , . . .	1	4.320
Przemysł papierniczy .	**12**	**427,680**
Wyrób cellulozy i masy drzewnej	1	50.000
Papiernie	11	377.680
Przemysł poligraficzny .	**24**	**578.300**
Wyrób obić papierowych	1	7.000
Drukarnie i litografje . .	14	220.300
Zakłady rytownicze i grawerskie	3	100.000
Wyrób film kinematograficznych	6	251,000
Syndykaty rolnicze . .	**8**	**119.000**
Przemysły różne nie objęte poprzedniemi działami	**20**	**441.419**
Zakłady muzyczne. . . .	2	251.928
Zakłady artystyczne . .	1	20.000
Zakłady parcelacyjne . .	1	4.000
Zakłady hotelowe . . .	2	62.580
Zakłady transportowe . .	9	57.047
Zdrojowiska	5	47.864
Ogółem	530	19.931.169

Przemysł Garbarski (w cyfrach).

Drobni przemysłowcy garbarscy nie odczuwają, nie rozumieją potrzeby przeprowadzania statystyki, to też na ankietę Polskiego Związku Przemysłowców Garbarzy wysłaną do 200 garbarni w b. Królestwie, na Kresach i w b. dzielnicy pruskiej, do końca grudnia ubiegłego roku odpowiedź nadesłało 109 zakładów (z tych 2 są nieczynne); do Małopolski rozesłano ankietę do 129 zakładów — odpowiedzi na nią zaczynają napływać, — wnosić z nich można, że przemysł garbarski tej dzielnicy niewiele się zmienił od czasów przedwojennych.

Co się tyczy owych 107 czynnych zakładów, które udzieliły odpowiedzi, to nie dają one pełnej charakterystyki, gdyż należy przypuszczać, że nie odpowiedziały drobniejsze garbarnie, z większych zaś dały odpowiedź prawdopodobnie prawie wszystkie. Wskazują one jednak na skoncentrowanie się większych, tak pod względem ilości robotników, jak i wysokości produkcji, zakładów w Warszawie i Radomiu, co miało miejsce i przed wojną. Na ogólną ilość 107 zakładów i 3229 rob. na Warszawę przypada: 23 zakłady i 1061 rob.— na Radom—14 zakł. i 722 robotnik.

Następujące zestawienie wykazuje ilość różnej wielkości garbarni (wedł. ilości robotn.):

	od 1 do 10		od 10 do 20		od 20 do 50		od 50 do 100		wyżej 100	
	Ilość zakł	Ilość robotn.	Ilość zakł.	Ilość robotn.	Ilość zakł.	Ilość robotn	Ilość zakł.	Ilość robotn	Ilość zakł.	Ilość robotn.
	31	192	29	437	30	985	12	743	5	877
w tem: Warszawa	2	13	9	132	5	175	5	318	2	423
Radom	1	10	1	19	9	294	1	74	2	325

W Małopolsce powstają obecnie większe garbarnie, daje się to również zauważyć w Wielkopolsce.

Przegląd cen krajowych.

Redakcja „Przeglądu Przemysłowo - Handlowego” będzie odtąd stale podawać wszelkie wahania cen na rynku krajowym.

Notowania zaczynamy od punktu kulminacyjnego zwyżki walut obcych, czyli od d. 1 października 1921 r. i dlatego dla orjentacji podajemy wahania za ten okres czasu. Ceny doprowadzone są do pierwszych dni lutego 1922 r. i podane są w markach polskich za 100 kilo loco stacje załadowcze.

Pszenica — 14,800 — 16,400 — 13,500 — 12,000 — 13,000 — 12,000 — 11,800.

Żyto — 7,600 — 7,800 — 10,600 — 8,850 — 7,000 — 9,000 — 8,000 — 7,600 — 7,400.

Jęczmień — 7,800 — 9,800 — 9,000 — 9,500 — 8,000 — 9,000 — 8,200 — 8,000 — 7,800.

Owies — 10,000 — 9,800 — 11,000 — 8,000 — 9,000 — 8,200 — 8,500 — 8,200 — 8,100.

Gryka — 10,200 — 11,000 — 9,500 — 10,500 — 8,200.

Proso — 10,200 — 10,000 — 11,000.

Rzepak — 22,000 — 22,000 — 25,000 — 18,000 — 15,000 — 13,500.

Fasola biała — 18,500 — 19,000 — 13,000 — 14,000 — 16,000 — 11,000 — 13,000 — 11,600 — 12,500 — 11,500.

Groch „Wiktorja“ — 12,500 — 15,000 — 15,500 — 15,000 — 16,000 — 13,000 — 15,000 — 14,500 — 13,000 — 12,500.

Groch zwykły — 11,100 — 11,500 — 14,500 — 14,800 — 12,750 — 12,800 — 11,750 — 10,500 — 9,000 — 9,000.

Peluszka — 8,000 — 8,100.

Mąka pszenna 50% — 27,000 — 32,000 — 21,000 — 22,000 — 21,000 — 20,000 — 20,000.

Mąka pszenna 60% — 28,000 — 28,500 — 25,000 — 20,000 — 20,200 — 18,000 — 17,500.

Mąka pszenna 70% — 23,000 — 18,000 — 19,800 — 17,000 — 16,500.

Mąka żytnia 50% — 17,000 — 14,000 — 12,500 — 13,000.

Mąka żytnia 60% — 14,500 — 12,000 — 12,000 — 12,810 — 12,000 — 12,200.

Mąka żytnia 70% — 14,800 — 14,900 — 13,200 — 14,000 — 11,000 — 11,500 — 11,500 — 10,500.

Kasza gryczana biała cała — 15,000 — 18,000 — 18,000 — 17,080 — 18,000 — 18,500.

Kasza gryczana biała łamana — 18,000 — 17,080 — 17,000 — 17,500.

Kasza jęczmienna gruba — 20,000 — 17,000 — 18,000 — 14,000 — 13,420 — 13,000.

Kasza jęczmienna drobna — 17,000 — 18,000 — 13,422 — 13,000 — 13,500.

Kasza jaglana — 28,000 — 30,000 — 24,500 — 18,000 — 18,300 — 14,000.

Kasza pszenna manna — 28,000 — 29,000 — 31,000 — 28,000 — 24,500 — 24,000 — 22,500.

Kasza krakowska — 26,000 — 27,000 — 28,000 — 28,000 — 21,500 — 21,000 — 22,500.

Ziemniaki — 2,600 — 4,500 — 2,800 — 3,500 — 2,800 — 3,200 — 3,000 — 3,500 — 3,300 — 3,200 — 5,000.

Marchew — 4,800 — 4,500.

Buraki — 4,800 — 4,500.

Cebula — 8,000 — 9,000 — 10,000.

Kapusta — 7,200 — 8,400.

Otręby pszenne — 5,000 — 6,200 — 5,500 — 4,700 — 5,000 — 5,200 — 5,300.

Otręby żytnie — 4,600 — 5,700 — 6,000 — 5,300 — 4,700 — 4,900 — 4,800 — 5,000.

Otręby jęczmienne — 5,500 — 5,700 — 6,100 — 5,400 — 5,000 — 4,800 — 4,500.

Artykuły poniższe podano z cenami za 1 kilo w hurcie:

Ryż „Saigon” I — 305 — 325 — 425 — 360 — 375 — 340 — 350 — 225 — 240 — 260 — 220 — 205 — 217.

Ryż „Burma” II — 225 — 210 — 225.

Herbata „Orange Peccoe” — 1,450 — 1,500 — 2,000 — 900 — 950 — 1,175 — 1,250 — 1,450 — 1400 — 1600 — 1,850.

Herbata „Souchong” — 1,350 — 1,425 — 1,300 — 1,200 — 1,350 — 1,150 — 1,250 — 1,400 — 1,500.

Herbata „Peccoe” — 1,050 — 1,100 — 850 — 900 — 1,400 — 1,450 — 1,150 — 1,500 — 1,700.

Herbata „Congo” — 900 — 950 — 1,200 — 675 — 850 — 750 — 900 — 1,000 — 1,250.

Kawa „Santos prima” surowa — 975 — 1,000 — 825 — 600 — 650 — 1,000 — 1,050 — 1,050.

Kawa „Santos ordinary” — 750 — 885 — 825 — 975.

Kawa „Rio” — 700 — 720 — 925 — 950 — 700 — 775 — 795 — 675 — 750 — 900.

Kakao amer. prima — 425 — 450 — 430 — 425 — 500.

Kakao holenderskie — 600 — 550 — 570 — 600.

Kakao angielskie — 550 — 500.

Pieprz czarny — 800 — 825 — 900 — 925 — 700 — 750 — 575 — 850 — 600 — 975 — 875 — 875 — 975.

Ziele angielskie — 550 — 575 — 500 — 525 — 380 — 650 — 450 — 725 — 675 — 700 — 800.

Liście bobkowe — 500 — 460 — 500 — 450 — 600 — 675 — 650 — 700 — 775.

Cynamon — 1,200 — 900 — 650 — 700 — 800 — 900 — 850 — 975 — 1,050.

Gwoździki — 1,750 — 1,900 — 1,650 — 1,700 — 2,500 — 2,000 — 1,800 — 1,700.

Imbir — 800 — 975 — 1,700 — 1,000.

Gałka muszkatałowa — 800 — 825 — 1,200.

Wanilja — 14,000 — 17,000 — 18,000 — 17,000.

ZDOLNOŚĆ EXPORTOWA POLSKI

Spirytus.

Po długim zastoju przemysł spirytusowy przystąpił do produkcji na całej linji. Do dnia 31 stycznia r. b. wyprodukowano:

Małopolska . .	3.000.000	litrów
b. Kongresówka	3.000.000	„
Wielkopolska .	15.400.000	„
	21.400.000	litrów

Zapasy rządowe w dniu 1 listopada 1921 r. wynosiły 2.200.000 litrów. Obecnie jednak daje się dotkliwie odczuwać zastój w obrocie spirytusem, spowodowany przedewszystkiem uniemożliwieniem przez Rząd eksportu spirytusu, zwłaszcza do Rosji i na Ukrainę. Obok tej przyczyny są inne, jak zmniejszona konsumpcja wskutek bardzo wysokich opłat akcyzowych, przemytnictwo wielkich ilości spirytusu i wódek z Niemiec, Rumunji i Czechosłowacji, brak środków obrotowych i t. p.

Produkcja w bieżącym roku gospodarczym dosięgnie conajmniej 40 miljonów litrów, zaś konsumpcja nie przekroczy 15 miljonów litrów. Odliczając 10 miljonów litrów na cele techniczne i 2 miljony, jako remanent, pozostanie się na eksport 13 miljonów litrów. Cena światowa litra spirytusu rektyfikowanego wynosi około 250 mkp., zaś u nas koszty własne rektyfikatu dochodzą 650 mk. W takich warunkach trudno jest eksportować spirytus, a jednak w interesie przemysłu spirytusowego eksport ten jest konieczny.

W związku z trudną sytuacją przemysłu spirytusowego, sfery zainteresowane zwróciły się do Rządu z następującemi dezyderatami:

1. ułatwienie obrotu spirytusem przez odpowiednie zarządzenia,

2. podwyższenie kredytu państwowego dla organizacji przemysłu spirytusowego celem ułatwienia obrotu,

3. ułatwienie eksportu do Rosji i Ukrainy,

4. zwolnienie spirytusu i jego przetworów, eksportowanych zagranicę, od wszelkich opłat akcyzowych i premjowanie tego eksportu,

5. zwalczanie przemytnictwa spirytusu z zagranicy,

6. energiczniejsze zwalczanie tajnego gorzelnictwa przez premjowanie organów skarbowych,

7. premjowanie spirytusu sprzedawanego dla celów technicznych, opalania i oświetlania,

8. zredukowanie podatku od spirytusu do wysokości ustanowionej w państwach ościennych i

9. powołanie do życia Rady przybocznej przy Ministerjum Skarbu, składającej się z fachowców, celem prowadzenia należytej polityki w odniesieniu do produkcji, obrotu i zbytu spirytusu.

KRONIKA KRAJOWA
PRZEMYSŁ

Zjazd wikliniarsko koszykarski.

Z inicjatywy Centr. Związku Pols. Organizacji Rolniczych odbyło się dnia 6 b. m. w sali Centr. Towarzystwa Rolniczego ankietowe zebranie sfer wikliniarskich i koszykarskich z całej Polski, w celu ujawnienia opinji w kwestji handlu zagranicznego wikliną krajową. Na zjeździe było obecnych 19 osób z pomiędzy których ujawniły się wśród dyskusji trzy sfery zainteresowane: 1) koszykarze, 2) dzierżawcy eksporterzy wikliny i 3) rolnicy, właściciele kęp wiklinowych. Koszykarze wypowiedzieli się kategorycznie przeciw wolnemu handlowi wikliną na przeciąg roku, a z dopuszczeniem kontyngentu wywozowego, na podobnem stanowisku stanęli dzierżawcy - eksporterzy wikliny z żądaniem wysokiego kontyngentu wywozowego, motywując, że w przeciwnym razie wszystka wiklina zostanie z Polski wywieziona. Rolnik jeden staje na stanowisku wolnego handlu, zakaz wywozu bowiem wstrzymuje normalny rozwój plantacji wiklinowych. Zjazd określił kontyngenty wywozowe dla każdej z dzielnic, które w sumie dają białej wikliny 25.000 centnarów, kijów białych 37.000 cent. zielonej wikliny bez ograniczeń.

Uruchomienie fabryki fornierów.

Fabryka fornierów w Minaszowicach jest nieczynna. Maszyny zostały wywiezione do Rosji, część zaś była ewakuowana do Warszawy przez b. Państwowy Urząd Eksportu Drzewa. Obecnie administracja fabryki zabiega o jej uruchomienie. Fabryka znajduje się o 4 kilometry od granicy rosyjskiej i posiada piękne zapasy surowca. Popyt na forniery wielki.

Nowy szyb naftowy.

Szyb na kopalni „Austrja”, należący do Skarbu Państwa, został dowiercony do ropy. W przeciągu pierwszych godzin wypompowano 1700 kg., co stanowi dzienną produkcję w ilości przeszło 2 cystern.

Rada przemysłowo-handlowa.

W dniu 10 marca r. b. odbędzie się w Ministerjum Przemysłu i Handlu posiedzenie Rady przemysłowo-handlowej — z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie z działalności Ministerjum Przemysłu i Handlu za drugie półrocze 1921 r., 2) zamówienia rządowe i 3) reprezentacja interesów górnictwa przy Ministerjum Przemysłu i Handlu.

Z przemysłu drożdżowego.

Przemysł drożdżowy, wskutek importu znacznych ilości drożdży zagranicznych przeżywa kryzys. Przemysłowcy domagają się podwyższenia cła na drożdże zagraniczne. Sprawę tę rozpatrzy Komitet Celny, który zbiera się w połowie marca r. b.

O ustawę przemysłową.

Na podstawie dotychczas obowiązujących na ziemiach polskich trzech ustaw przemysłowych, Ministerjum Przemysłu i Handlu opracowało projekt jednolitej dla całego Państwa ustawy przemysłowej, oraz przesłało go zainteresowanym instytucjom gospodarczym do zaopinjowania. Opinje co do zasad ustawy różnią się zasadniczo zależnie od tego, w której dzielnicy dana organizacja pracuje. Małopolska np. żąda kategorycznie wprowadzenia do ustawy dowodu uzdolnienia dla rzemiosł, podczas gdy b. Kongresówka stoi na stanowisku zupełnej wolności wykonywania przemysłu i rzemiosł. Uzgodnić powyższe opinje będzie bardzo trudno.

Rozbieżność opinji ujawni się zapewne również w Sejmie, który otrzyma projekt ustawy w drugiej połowie marca r. b.

Produkcja węgla na Górnym Śląsku.

Produkcja węgla na G. Śląsku w styczniu r. b. poprawiła się nieco i wynosiła 2.896.800 tonn (w grudniu — 2.786.963 t) wysłano Koleją 1.822.840 tonn. Z tego do Niemiec 1.170.097 tonn, do Polski 272.020 tonn, do Austrji 180.966 t., do Czechosłowacji 63.436 t.

Przemysł niemiecki a zakaz wywozu do Polski.

Przemysłowcy niemieccy ogłosili protest przeciwko zakazowi wywozu z Niemiec do Polski, twierdzą oni, iż środek ten, który miał na celu nie dopuszczenie do odbudowy przemysłu polskiego przez niedostarczanie maszyn i narzędzi, — bije przedewszystkiem w przemysł niemiecki, pozbawiając go rynku zbytu. Protest ten częściowo został uwzględniony. Odnośne władze otrzymały wskazówki nieczynienia trudności przy wywozie do Polski maszyn rolniczych, oraz maszyn i narzędzi, potrzebnych przy budowie dróg, mostów i kolei.

Nowa spółka w Zakopanem.

W Zakopanem powstała spółka z ograniczoną odpowiedzialnością p. f. „Podhalańskie koleje elektryczne systemu Auttrem”. Kolej ta ma połączyć Zakopane z Chramcówką, Nowotarskiem, Kuźnicami i Jaszczurówką — dla ruchu osobowego i ciężarowego. Energji dostarczać będzie elektrownia w Kuźnicach.

Przemysł naftowy.

Do Drohobycza przybyła delegacja estońska celem obeznania się z naszym przemysłem naftowym, zwłaszcza z okręgiem borysławskim. Brak nafty daje się silnie odczuwać w Estonji, gdyż przedtym była ona zaopatrywana w naftę z Baku, która teraz zupełnie do niej nie dochodzi.

Angielski przemysł okrętowy w Toruniu.

Rada miejska w Toruniu zadecydowała ustąpić udział w akcjach Tow. Przystani Drzewnej w Toruniu angielskiej firmie budowy okrętów Vichera. Chodzi tylko o pozwolenie Rządu. Firma angielska zamierza założyć na przystani drzewnej w Toruniu duże warsztaty okrętowe oraz do budowy statków dla żeglugi po Wiśle.

Cudzoziemcy o przemyśle łódzkim.

Do Łodzi przybyli eksporterzy z Hamburga dla zaznajomienia się z rozwojem przemysłu łódzkiego oraz jego zdolnością eksportową.

Goście ci byli zdumieni ogromem przemysłu włókienniczego w Kongresówce o którym w Niemczech nic nie wiedzą i wyrazili o nim jak najpochlebniejszą opinję.

Olbrzymia tranzakcja w przemyśle łódzkim.

D. 15 lutego pomiędzy przedstawicielem rosyjskiego Wniesztorgu, ks. Gorczakowym, a delegatem łódzkiej fabryki Geyera została podpisana umowa na dostawę Wniesztorgowi manufaktury, na sumę przeszło pół miljarda marek polskich. Ks. Gorczakow prowadzi w dalszym ciągu rokowania ze zjednoczoną firmą Scheibler i Grohman do nowych zakupów.

Towary zakupione transportowane będą do Rosji pod konwojem i na odpowiedzialność Lloydu Polskiego. Jako stacje odbiorcze wymienione są Stołpce, Kołosowo, Równo i Zdołbunowo. Na tych stacjach towary przeładowane zostaną z wagonów wązkotorowych do szerokotorowych.

Poświęcenie fabryki.

W Mszczonowie odbyło się uroczyste poświęcenie nowo wzniesionej i puszczonej w ruch fabryki zapałek, obok istniejącej już od lat 10-ciu takiejże fabryki, która zatrudniała dotychczas 250 ludzi. Uruchomienie nowej fabryki dało zarobek obecnie ogółem 500 ludziom. Fabryka mszczonowska, stanowiąca własność spółki finansowo-komandytowej, na której czele stoją pp. Czerski i Wacław Nowakowski, stanowi pierwszą tego rodzaju w naszem życiu gospodarczem placówkę czysto polską. Od chwili swego powstania, postawiła ona sobie za zadanie wypieranie przywozu zapałek, który w latach przedwojennych zalewał Polskę. Usiłowania kierowników doprowadziły do pożądanego wyniku: produkcja mszczonowska zyskała sobie w kraju uznanie, którego najlepszym dowodem jest konieczność otwarcia nowej fabryki dla zwiększenia wytwórczości, choć obecnie posiadamy na ziemiach polskich 11 fabryk zapałek.

Pomoc państwowa na cele budowlane.

Ministerstwo b. dzielnicy pruskiej wyasygnowało w ostatnich dniach na pożyczki hipoteczne procentowe i bezprocentowe, oraz subsydja bezzwrotne ćwierć miljona marek na wzmożenie ruchu budowlanego i zapobieżenie bezrobociu w województwach pomorskiem i poznańskiem. Kapitał ten Ministerstwo czerpie z własnych funduszów skarbowych, zebranych z podatków pośrednich.

Suma powyższa rozdzielona zostanie pomiędzy poszczególne powiaty oraz jednostki komunalne w stosunku do potrzeb i sytuacji finansowej każdej z tych instytucji. Dla województwa poznańskiego Ministerstwo przeznaczyło na cele budowlane 30 miljonów marek. Spółka budowlana „Strzecha" w Poznaniu otrzyma 12 miljonów marek. Miasto Inowrocław otrzyma 5 miljonów, Jarocin i Ostrów — rązem 9 miljonów, Gniezno 4 miljony marek. Dla województwa pomorskiego przeznaczono dla miast: Torunia — 25 miljonów, Tczewa — 8 miljonów, Swiecia — 10 miljonów, Kościerzyny — 10 miljonów, Starogardu — 10 miljonów, Wejherowa — 6 miljonów oraz dla Chełmna — 8 miljonów marek.

Wszystkie te sumy wydzielone zostały w formie długoterminowych bezprocentowych pożyczek. Do podjęcia akcji budowlanej przystąpić mają wszystkie te miasta bezzwłocznie.

Tow. Akc. „Galwana" w Bydgoszczy.

Tow. Akc. „Galwana", założone w kwietniu r. ub. przy pomocy Banku Związku Spółek Zarobkowych, przystępuje obecnie do uruchomienia swojej fabryki w Bydgoszczy. Towarzystwo zakupiło obszerne zabudowania przemysłowe w Bydgoszczy przy ul. Mazowieckiej 16—24 i urządziło na wielką skalę zakrojoną fabrykę galwano-porcelany. Inicjatorowie Towarzystwa znani są jako pionerzy tego przemysłu w Polsce, którzy swego czasu pracowali w podobnej fabryce w Sosnowcu. Wszystkie urządzenia fabryki opracowane zostały z największą skrupulatnością w praktycznym zastosowaniu do masowej fabrykacji, w oparciu na wieloletnich doświadczeniach, gwarantujących nietylko pewność produkcji, ale również bezpieczeństwo i wygodę robotnikom. Jako więc wielkie przedsiębiorstwo, posiłkujące się najnowszemi urządzeniami techniki, posiadające własną centralę elektryczną, warsztaty mechaniczne, odlewnię metali, kuźnię i t. p., i wobec produkcji opartej na opatentowanych i wypróbowanych metodach, posiada Tow. Akc. „Galwana" trwałą i szeroką podstawę do rozwoju i znakomitej rentowości, tem więcej, że dzięki zakupieniu jeszcze w bardzo pomyślnych warunkach rynkowych nieruchomości, maszyn i materjałów technicznych, majątek Towarzystwa przekracza dziś kilkakrotnie kapitał zakładowy. Znaczne zamówienia z zagranicy umożliwią zyskowny eksport. Celem powiększenia kapitału obrotowego, koniecznego dla sprostania wszystkim zadaniom, uchwaliło walne zebranie w dniu 30 grudnia 1921 r. powiększenie kapitału akcyjnego z 15.000 000 mk. na 30.000.000 marek. Dawni akcjonarjusze otrzymają na każdą starą akcję jedną nową po kursie 115%.

Hurtownia Skór w Poznaniu, Tow. Akc.

Dnia 7 lutego r. b. odbyło się doroczne walne zebranie akcjonarjuszów Tow. Akc. Hurtownia Skór w Poznaniu, na którem uchwalono wypłacić za 1921 r. dywidendę w wysokości 30%, t. j. po 300 mk. od akcji I-ej emisji i po 150 mk. od akcji II-ej emisji. Oprócz tego zebranie uchwaliło bonus w wysokości 50%, który wydany będzie akcjami Towarzystwa po zatwierdzeniu przez władze, podwyższenia kapitału akcyjnego.

Tow. Akc. Hurtownia Skór w Poznaniu, powstało w październiku 1920 roku z kapitałem 6.000.000 mk., który w 1921 r. został podwyższony do 20.000.000 mk. Towarzystwo ma na celu hurtowy handel skórami.

Zjazd koszykarski.

Z inicjatywy Towarzystwa dla Popierania Przemysłu ludowego odbył się dnia 4 b. m. ankietowy i organizacyjny zjazd koszykarzy byłej Kongresówki, w którym wzięło udział 35 osób. Przedmiotem ożywionej dyskusji były sprawy: 1) zajęcie stanowiska wobec zagadnienia wolnego handlu wikliną i 2) zorganizowanie koszykarstwa krajowego w jedno wielkie zrzeszenie. Wszyscy obecni przemysłowcy z wyjątkiem jednego określali położenie koszykarstwa jako rozpaczliwe, narzekając na brak surowca, który spowodowany został wywozem zagranicę w ubiegłym roku w okresie wolnego handlu, na nadmierne ceny wikliny, jakie stawiają producenci wikliny a które dla wyczerpanych pracowni są niedostępne, oraz na brak zbytu dla wytworów, które leżą zmagazynowane. W tem oświetleniu koszykarze b. Kongresówki stanowczo protestuję przeciw próbom wprowadzenia wolnego handlu wikliną na przeciąg jednego roku. W celu skutecznej obrony swoich interesów Zjazd uchwalił zorganizowanie stowarzyszenia koszykarzy pod firmą: „Centrala Koszykarska w Warszawie spółdzielnia z odpowiedzialnością udziałami" (ul Tamka № 1). Przystąpiono natychmiast do wyboru Rady Nadzorczej, złożonej z 15 członków i Zarządu, złożonego z 3 członków. Centrala ma za zadanie przedewszystkiem. skupić koszykarzy Kongresówki których jest około 10000, zebrać kapitał (udział po 25.000 M.) w celu ułatwienia dostawy surowca.

S.

KRONIKA KRAJOWA
HANDEL

Przed konferencją w Genui.

Myśl zwołania konferencji w sprawie gospodarczej odbudowy Europy wyłoniła się w grudniu 1921 r. podczas narad Loucher'a i Rathenau'a z Lloyd-Georg'em w Londynie. W Cannes wyznaczono termin i miejsce konferencji, jednak, pod względem programu prac sprawa przedstawia się dość smętnie. W kwestji odbudowy Europy wyłaniają się przedewszystkiem trzy zagadnienia: umorzenie pożyczek wojennych zaciągniętych przez Francję i Anglję w Stanach Zjednoczonych, przyznanie Niemcom ulg przy płaceniu odszkodowań w celu stabilizacji waluty i odbudowa Rosji. Dotychczas jednak Stany Zjednoczone zadeklarowały swój udział w konferencji genueńskiej pod warunkiem nieporuszania sprawy anulowania długów, zaś Francja nie chce dopuścić do omawiania zagadnienia reparacyjnego na konferencji, opierając się zapewne na umowie, którą Briand zawarł z Lloyd George'm, co do maksymalnych ulg, jakie będzie można przyznać Niemcom w 1922 r. W takich warunkach konferencja w Genui nie dałaby pozytywnego rezultatu. Lloyd George wiąże sprawę odbudowy Europy z anulowaniem długów wojennych w Stanach Zjednoczonych i z ulgami dla Niemców, jest nawet gotów zmniejszyć długi wojenne Francji, zaciągnięte w Anglji, o 570 miljonów funtów szterlingów. Sytuacja winna się wyjaśnić w najbliższej przyszłości.

Tymczasem 23 państwa zaproszone na konferencję przygotowywują materjały — pomimo braku ściśle określonego planu prac konferencji. W Warszawie z jednej strony pracuje specjalna komisja pod przewodnictwem p. Wieniawskiego, z drugiej zaś również instytucje gospodarcze przygotowują materjały. Prace powyższe dotyczą odbudowy Polski i Rosji. Ze względu na olbrzymi materjał będą ukończone nie prędzej, niż za dwa miesiące.

Termin konferencji, wobec jej odroczenia, definitywnie nie został jeszcze ustalony. *J.*

Delegacja handlowa estońska.

Delegacja handlowa rządu estońskiego, która przybyła do Warszawy w celu zawarcia umowy handlowej z Polską, wyjechała do Krakowa oraz Drohobycza, w celu zapoznania się na miejscu z polskim przemysłem naftowym.

Wywóz drzewa do Anglji.

W Łodzi w Akcyjnym Banku Związkowym odbyła się konferencja poważnych firm drzewnych w sprawie wywozu drzewa do Anglji. W konferencji brali udział przedstawiciele banków oraz przedstawiciel jednej z największych firm angielskich. Postanowiono założyć spółkę polsko-angielską dla organizacji racjonalnego eksportu drzewa do Anglji, gdzie niektóre gatunki drzewa polskiego są bardzo poszukiwane.

Trudności przy eksporcie drzewa.

Eksporterzy drzewni skarżą się na utrudnienia, czynione im przy wywozie materjałów drzewnych przez dyrekcję kolejową wileńską wbrew rozporządzeniom Min. Przemysłu i Handlu. Ministerstwo zrozumiało, iż wszelkie zamierzenia statystyczne doprowadziły do tego, iż Polska zmarnowała najlepszą konjunkturę drzewną, jaka istniała na rynku światowym w 1919 i w pierwszych miesiącach 1920 r. Dlatego zniżyło krępujące przepisy wywozowe, pozostawiając pewne ograniczenia tylko dla podkładów kolejowych. Tymczasem Dyrekcja Wileńska żąda pozwoleń wywozu na wszelkie materjały tarte, nie pozwalając ich ładować. Taki stan rzeczy nie pozwala eksporterom dostarczać zamówienia w terminie i psuje opinję kupców polskich wobec zagranicy. Wszelkie zażalenia wnoszone w tej sprawie do Min. kolei, pozostawały dotychczas bez skutku.

Wywóz otrąb jęczmiennych.

Nie posiadając w Polsce tuczni drobiu, nie można należycie zużytkować otrąb jęczmiennych, których na rynku jest większa ilość. 100 wagonów otrąb jęczmiennych zostanie wywiezionych zagranicę.

Eksport do Litwy Kowieńskiej.

W imporcie Litwy Kowieńskiej Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc ze względu na brak komunikacji i zerwane stosunki handlowe. A jednak pewną ilość towarów eksportuje się z Polski do Litwy Kowieńskiej i towary te cieszą się znacznym popytem. Według oficjalnych danych litewskich Litwa Kowieńska potrzebuje następujące towary: węgiel, naftę, manufakturę, obuwie, wyroby galanteryjne i naczynia emaljowane.

Transporty do Rosji.

D. 4 b. m. zawarta została umowa między szefem rosyjskiej misji handlowej p. Gorczakowym, a sp. akc. „Polski Lloyd", na mocy której spółce tej oddano do transportowania do Rosji wszystkie ładunki, idące z Polski, tranzytem przez Polskę i odwrotnie. Pierwszy transport z Łodzi został wysłany 13 b. m. — W związku z zakupami poczynionemi w fabryce Geyera w Łodzi, oraz możności transportu do Rosji, ruch w przemyśle nieco się ożywił, ceny podniosły się; jest nadzieja na zakończenie przesilenia.

Przywóz win.

Urząd przywozu i wywozu pozwolił na przywożenie win tylko w wypadkach wyjątkowych, mianowicie, win na potrzeby religijne i na cele przetwórcze.

Likwidacja Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

W dniu 19 stycznia został wniesiony przez Ministra Przem. i Handlu p. H. Strasburgera projekt likwidacji Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, który został przyjęty.

Jednocześnie Ministerjum P. i H. opracowuje znaczne zredukowanie liczby towarów zakazanych do przywozu, utrzymując tylko około połowy dotychczasowych zakazów.

W związku z tym została również poddana rewizji lista towarów zabronionych i w ten sposób reglamentacja obrotu towarowego zostanie znacznie zredukowana.

Po skasowaniu Głównego Urzędu Przywozu reglamentacja towarów, podlegających nadal ograniczeniom będzie prowadzona przez Ministerjum P. i H. oraz Ministerjum Skarbu.

Projekt skasowania Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu utworzony drogą ustawodawczą musi być tą drogą również zniesiony.

KRONIKA FINANSOWA

Serja 3-cia biletów skarbowych.

Od d. 1 lutego r. 1922 minister. skarbu wypuszcza serję 3-cią biletów skarbowych w odcinkach po 5,000 mk., 10,000 mk., 25,000 mk., 50,000 mk. i 100,000 mk.

Bilety skarbowe serji 3-ej płatne są w dniu 1 lutego 1923 r.

Bilety skarbowe serji 3-ej są oprocentowane w stosunku 5 od sta rocznie. Odsetki są płatne z góry przez potrącenie od sumy imiennej biletów.

Bilety skarbowe serji 3-ej sprzedają: Centralna kasa państwowa, Kasy skarbowe oraz oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej według ich wartości dziennej, obliczonej w myśl § 3.

Z obliczonej przy sprzedaży biletów skarbowych serji 3-ej kwoty należnych odsetek nie dokonywa się żadnych potrąceń.

Bilety skarbowe serji 3-ej będą opłacane bez żadnych potrąceń, począwszy od dnia 1 lutego 1923 r. aż do dnia 1 lutego 1933 roku przez centralną kasę państwową, kasy skarbowe oraz oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Przed terminem płatności, wskazanym wyżej, bilety skarbowe serji 3 ej będą na żądanie posiadaczy wykupywane przez centralną kasę państwową, kasy skarbowe oraz oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej według ich wartości dziennej, bez pobierania za tę czynność opłat ani prowizji, oraz będą na tych samych zasadach przyjmowane przy wszelkich wpłatach przez centralną kasę państwową i kasy skarbowe.

Bilety skarbowe serji 3-ej będą przyjmowane jako kaucje i wadja według wartości imiennej.

Oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej przyjmują bilety skarbowe serji 3-ej do depozytu bezpłatnie.

Złoto i srebro.

Polska krajowa Kasa pożyczkowa płaci za złoto i srebro od 21-go lutego r. b.

		Za złoto	Za srebro
Rubel		1,650.—	800.—
Marka		722.—	222.—
Korona austrj.		619.—	185.—
Unja łacińska (frank)		619.—	185.—
Dolar		3,207.—	1068.—
Korona skandynaw.		860.—	266,—
1 gram czyst. kruszczu: w mon. i wyr. od prób.			
	0,900	2,130.—	44.—
niżej	0,900	2,023$\frac{1}{3}$	41$\frac{1}{3}$
„	0,750	1,917.—	39$\frac{1}{2}$

Rachunki w walucie złotej.

Wobec stałego spadku waluty sowieckiej i niemożności zestawienia jakiegokolwiek określonego budżetu w tej walucie, rząd sowiecki wydał rozporządzenie, aby wszystkie podatki i opłaty, pobierane od instytucji państwowych, czy osób prywatnych, obliczane były w walucie złotej i uiszczane według każdorazowego kursu urzędowego. (Aj. Wschod.)

Noty Kriesa.

Z powodu wzmianek w prasie P. K. K. P. wyjaśnia, że bilety okupacyjne po Mk. $^1/_2$, 1, 2, 10, 20, 50, 100 i 1000 z datą 9 grudnia 1916 r., podpisane przez Zarząd Gen.-Gubernatorstwa Warszawskiego, znane pod nazwą „rzeszek" albo „not Kriesa", nie przestały być w Polsce prawnym środkiem płatniczym i winny być przyjmowane przy opłacie narówni z innemi biletami P. K. K. P.

Papiery górno-Śląskie na giełdzie w Londynie.

Kursy papierów górno-śląskich stale wzrastają na giełdzie londyńskiej wskutek silnego popytu. W ostatnich dniach dokonano w wolnym obrocie poważnych tranzakcji papierami górnośląskiemi.

Giełda międzynarodowowa w Preszburgu.

Rząd czeski wystąpił z projektem utworzenia wielkiej międzynarodowej giełdy w Preszburgu, która odgrywałaby rolę rynku centralnego dla państw wschodnich. Oprócz efektów i walut giełda ta ma odgrywać rolę pośrednika towarów, mianowicie: zboża, żelaza, drzewa i t. d. Rząd czeski gotów jest ofiarować na ten cel 25 miljonów koron.

Państwowa rada ubezpieczeń.

Rozporządzeniem ministra skarbu z dnia 24-go października 1921 roku została powołana przy urzędzie nadzoru nad zakładami ubezpieczeń Państwowa rada ubezpieczeniowa, jako organ opinjodawczy dla spraw, związanych z asekuracją. W skład Państwowej rady ubezpieczeniowej wchodzą oprócz kierownika Urzędu nadzoru i jego zastępcy, oraz przedstawicieli zainteresowanych ministrów, następujący rzeczoznawcy: prezes Bolesław Chomicy, wiceprezes Stefan Budny, dyr. Franciszek Paszkowski, dyr. Edmund Piotrowski, dyr. Stanisław Srebrny, dyr. Edward Missuna, dyr. Gustaw Rozenblum i dyr. Karol Gliński.

Oddział Banku dla Handlu i Przemysłu w Brukselli.

Przed kilku dniami w Brukselli otwarty został Oddział Banku dla Handlu i Przemysłu. Oddział ten jest jedyną instytucją finansową polską w Belgji; ma ona na celu ułatwianie stosunków handlowych z Polską przez finansowanie przedsiębiorstw bądź powstających, bądź już egzystujących. Do spraw tych utworzony został specjalny wydział handlowy oddziału, do którego wchodzą wybitni przedstawiciele kapitału belgijskiego. Na otwarciu Oddziału obecni byli członkowie zarządu banku, pp. Stefan Benzef i Zygmunt Święcicki.

Przekazy amerykańskie do Polski.

Jak wiadomo, nasz bilans płatniczy, oprócz eksportu, posiada jedną tylko pozycję czynną — przekazy emigrantów. „Gazeta Bankowa" na podstawie danych zaczerpniętych w P. K. K. P oblicza, że w ciągu 9 miesięcy 1921 r. wpłynęło z przekazów 7—8 miljonów dolarów, w ostatnich miesiącach — wskutek długo trwającego przesilenia w Ameryce, przekazy napływają w zmniejszonej skali.

Wojna wszechświatowa, a długi państwowe.

Ciekawe dane o wzroście długów państwowych całego świata ogłosił The National City Bank of New York: mianowicie; w r. 1897 suma długów wynosiła 40,2 miljardów dolarów; w roku 1914, w chwili wybuchu wojny wszechświatowej—44,1 dol., czyli, w ciągu 17 lat wzrosła tylko o 4 miljardy. W roku 1919, po ukończeniu wojny—suma ta wzrosła do 248 miljardów dolarów. W r. 1920 wynosiła 255 miljardów dolarów, czyli już w okresie pokojowym długi państwowe znacznie wzrosły.

Ochrona własności przemysłowej.

W Nr. 8 Dz. U. R. P. poz. 58 ogłoszono oświadczenie rządowe o przystąpieniu Polski do międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej. W wykonaniu art. 19 aneksu I Traktatu między Państwami Sprzymierzonemi i Stowarzyszonemi z Polską, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 r., a ratyfikowanego przez Polskę, zgodnie z ustawą z dnia 31 lipca 1919 r., (Dz. U. R. P. 1920 r. Nr. 110 poz. 728). Rząd Polski zgłosił przystąpienie do Międzynarodowej Konwencji Paryskiej z dnia 20 marca 1883 roku o ochronie własności przemysłowej, przejrzanej w Brukseli dnia 4 grudnia 1900 roku i w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r., wraz z uzupełniającym ją protokułem zamknięcia z tegoż dnia. Polska należy do Międzynarodowego Związku ochrony własności przemysłowej od dnia 10 listopada 1919 roku.

Wymiana paczek z zagranicą.

Na mocy rozporządzenia Minist. Poczt i Telegrafów z dnia 21 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr 9 poz. 62) wprowadzono od dnia 1 lutego 1922 wymianę paczek pocztowych z następującemi krajami: Argentyną, Austrją, Belgją, Boliwją, Brazylją, Bulgarją, Chili, Chinami, Costa - Ricą, Czechosłowacją, Danją, Egiptem, Ekwadorem, Etjopją (Abisynją), Finlandją, Francją, Grecją, Gwatemalą, Haiti, Hiszpanją, Holandją, Honduras, Indjami brytyjskiemi, Irlandją, Japonją, Jugosławją, Kolumbją, Kongiem belgijskiem, Kubą, Liberją, Luksemburgiem, Marokiem, Nikaraguą, Norwegją, Panamą, Paragwajem, Persją, Peru,, Portugalją, Salwadorem, San Domingo, Siamem, Szwajcarją, Szwecją, Tunisem, Turcją, Urugwajem, Węgrami, Wenezuelą i Włochami. Przyjmowane są paczki do 10 kg. wagi bez podanej i z podaną wartością. Również określono ściśle wymiar i objętość paczek. Paczki ochronne podlegają zwiększonej o 50% opłacie przewozowej. Rozporządzenie niniejsze zawiera wykaz przedmiotów, których przesyłanie w paczkach jest zabronione, oraz postanowienia, dotyczące sposobu opakowania i adresowania paczek, adresów pomocniczych, deklaracyj celnych i kart statystycznych, opłat i należytości pocztowych, rodzajów paczek i specjalnych życzeń nadawców, reklamacyj i odpowiedzialności poczty, oraz wycofywania paczek i zmiany adresu.

Wydzierżawianie niezagospodarowanych użytków rolnych.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 1922 r. (Dz U. R. P. Nr. 7 poz. 50) rozciągnięto na obszar Spisza i Orawy, należący do Rzeczypospolitej Polskiej, moc obowiązującą ustawy z dnia 18 marca 1920 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 165) oraz ustawy z dnia 30 lipca 1921 r. w przedmiocie uzupełnienia i częściowej zmiany ustawy z dnia 18 marca 1920 r. o wydzierżawienie niezagospodarowanyeh użytków rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 513).

Przewóz mleka kolejami.

Według rozporządzenia Ministra Kolei Żelaznych z dnia 20 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 51) w przedmiocie zmian i uzupełnień taryfy ogólnej na przewóz towarów, zwłok i zwierząt — przewóz mleka kolejami, niezależnie od ogólnego sposobu jego przewozu za kwitami bagażowemi i za listami przewozowemi, dokonywa się — po wyjednaniu zezwolenia odnośnej dyrekcji, — także za oddzielnemi biletami, według taryfy dla przewozu przesyłek pośpiesznych ulgowych.

O terminie wprowadzenia w życie niniejszego rozporządzenia nastąpi osobne ogłoszenie.

Komunikacje między W. M. Gdańskiem a Polską.

Rozporządzeniem Ministra Kolei Żelaznych z dnia 23 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 52) została uregulowana kwestja komunikacji między W. M. Gdańskiem, a Polską. Rozporządzenie zawiera postanowienia w przedmiocie: a) komunikacji osobowej i bagażowej, b) przewozu przesyłek nadzwyczajnych, c) zwłok i d) przewozu towarów i zwierząt. Zasady i przepisy niniejszego rozporządzenia nie odnoszą się do komunikacji między Polską, a Gdańskiem przez Mławę, Iławę i Malborg. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1922 r.

Przejęcie szkoły mleczarskiej w Rzeszowie.

Na mocy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 53) szkoła mleczarska w Rzeszowie przeszła z dniem 1 stycznia 1922 r. pod zarząd Ministerjum Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Wykonanie ustaw o wydzierżawieniu użytków rolnych.

W Nr. 7 Dz. U. R. P. poz. 55 ogłoszono rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 31 grudnia 1921 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Sprawiedliwości oraz Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego w przedmiocie wykonania ustaw: z 18 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28 poz. 165) i z 30 lipca 1921 (Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 513) w przedmiocie wydzierżawienia niezagospodarowanych użytków rolnych.

Ruch samochodowy, motocyklowy i rowerowy.

Celem popierania ruchu turystycznego w Polsce oraz ułatwienia przejazdu przez granicę Rzeczypospolitej Polskiej członkom zagranicznych klubów turystycznych w samochodach i na motocyklach, została unormowana sprawa odpraw celnych przy ruchu samochodowym, motocyklowym i rowerowym przez granicę Rzeczypospolitej Polskiej, w tym celu ogłoszono rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8 poz. 57), uwzględniające postanowienia międzynarodowej konwencji paryskiej z 1909 r. dotyczącej ruchu samochodowego.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Angielskie targi przemysłowe.

Angielskie Targi Przemysłowe organizowane corocznie przez departament handlu zagranicznego, odbędą się w roku bieżącym między 27 lutego, a 10 marca.

Na Targi dopuszczone będą jedynie wyroby angielskie, wystawiane przez samych fabrykantów, w ten sposób nabywca będzie miał pewność, że kupuje wprost u wytwórcy i wobec tego płaci możliwie najniższe ceny.

Wszystkie ważniejsze gałęzie przemysłu Wielkiej Brytanji, oprócz przemysłu włókienniczego, reprezentowane będą na targach.

Wobec tego, że znalezienie obszernego budynku na pomieszczenie wszystkich eksponatów, jest niemożliwem, Targi odbędą się jednocześnie w Londynie (The White City) oraz w Birmingham (Aerodrome Castle Bromwich), gdzie największe pomieszczenia zostały zarezerwowane.

Po dokładne informacje i karty wstępu należy się zwrócić do departament of Ovarseas Trade, Nr. 35 Old Queen Street, w Londynie, lub też do sekretarza handlowego przy Poselstwie Angielskiem w Warszawie, Piękna 6.

Targ Wiedeński.

Od 19 do 25 marca r. b. odbędą się w Wiedniu Targi wiedeńskie. Urzędowa ekspozytura Muzeum handlu w Wiedniu, Koszykowa 11 B. tel. 29 dawny, służy zainteresowanym bezpłatnie wszelkiemi informacjami, tyczącemi się targów.

Znanym firmom i osobom Biuro ułatwia otrzymanie wizy i mieszkania w Wiedniu, nadto służy chętnie szczegółami co do zbytu polskich i kupna austrjackich towarów.

Międzynarodowy targ we Frankfurcie nad Menem.

W dniach od 2 do 8 kwietnia r. b. odbędzie się we Frankfurcie nad Menem VI targ międzynarodowy. Na ten czas zostaną wykończone dwa nowe gmachy wystawowe: „Dom techniki", oraz dwupiętrowy budynek z żelazobetonu:— „Dom przemysłu szewckiego". Targ jesienny odbędzie się 8 — 14 października 1922 r.

Wypowiedzenie umowy hiszpańsko-niemieckiej.

Hiszpanja wypowiedziała od 20 grudnia r. b. umowę handlową zawartą w 1899 roku z Niemcami. Wypowiadając dawną umowę, Hiszpanja nie zamierza zrywać stosunków gospodarczych z Niemcami, lecz pragnie zawrzeć nowy traktat handlowy, przystosowany do zmienionych warunków.

Nowa taryfa celna rosyjska.

Nowa taryfa celna rosyjska, która ma wejść w życie w najbliższej przyszłości, zawiera stawki celne wyszczególnione w rublach złotych. Nie podany został mnożnik, przez który winny być podane w taryfie celnej stawki przemnażane przy opłacie ceł w walucie papierowej. W stosunku do przedwojennej taryfy celnej rosyjskiej nowa taryfa zawiera mniej pozycji, a mianowicie 218, wobec 241 uprzednio. Wzamian za to wprowadzono szereg podpunktów oraz większe zróżniczkowanie stawek celnych.

Zwolnione zostały od opłaty cła wwozowego tłuszcze, skóry niewyrobione bydlęce, końskie, ośle, bawole i świńskie solone na mokro, i suche z włosem, węgiel kamienny i drzewny, torf, koks i brykiety, ołów, cyna, cynk, rtęć, żelazo lane, łom żelazny i stalowy, szyny, miedź, nikiel, (w sztabach, łomie, opiłkach), rury, grempls, maszyny rolnicze i ich części.

Wyroby metalowe posiadają naogół cła umiarkowane, a niektóre z nich są obłożone cłami niższemi niż w poprzedniej taryfie celnej. Naczynia emaljowane, w eksporcie których jest obecnie bardzo zainteresowany nasz przemysł, są obłożone cłem w wysokości 1 rb. 50 od puda, (podobnie jak w taryfie z roku 1903).

Wysokie cła zostały nałożone na wyroby włókiennicze, (podwyżka ceł wynosi dla niektórych wyrobów włókienniczych przeszło 100% w stosunku do stawek taryfy celnej z roku 1903.)

Podobnie podwyższono cło na gotowe obuwie.

Pożyczka czeska dla Austrji.

Ministrowie skarbu: austrjacki Guertler i czeski Novak podpisali układ w sprawie pożyczki dla Austrji w sumie 500 miljonów koron czeskich.

Porozumienie naftowe amerykańsko-angielskie.

Wielkie koncerny naftowe amerykański — Standard Oil Company — i angielski „Royal Dutch", które dotychczas prowadziły stałą walkę, zwłaszcza tam, gdzie chodziło o zdobywanie nowo-odkrytych terenów naftowych, — doszły obecnie do porozumienia. Na bankiecie, urządzonym na cześć porozumienia, przedstawiciel Anglji oświadczył, że Anglja w sprawie nafty prowadzi obecnie politykę „drzwi otwartych", dlatego z zadowoleniem wita współpracę kapitału amerykańskiego.

Produkcja nafty w Baku.

Według otrzymanych wiadomości produkcja nafty w Baku w ostatnich czterech miesiącach 1921 r. wyniosła 50 milj. pudów, przyczym każdy następny miesiąc dawał więcej od poprzedniego. Obliczają, iż produkcja w r. 1922 wyniesie w pierwszym półroczu po 18 milj. pudów miesięcznie, zaś w drugim — po 20 milj. Jeżeli obliczenia te nie zawiodą, sprawa opałowa w Rosji stać będzie w tym roku o wiele lepiej niż w poprzednim.

Stosunek rubla sowieckiego do złota.

Władze bolszewickie wystosowały do wszystkich kas państwowych cyrkularz, w którym ogłaszają, że od 1 lutego r. b. kurs rubla przedwojennego będzie ustalony na 150.000 rubli sowieckich.

Otwarcie giełdy w Petersburgu.

Kapitalizacja ustroju sowieckiego czyni szybkie postępy. Po wprowadzeniu wolnego handlu, założeniu Banku Państwowego i t. d. odnotować należy otwarcie w Petersburgu giełdy efektów.

Budżet Rzeszy Niemieckiej.

D. 30 stycznia rozpoczęło się w Parlamencie pierwsze czytanie budżetu na r. 1922. Minister Finansów zaznaczył, że dochody Rzeszy z podatków wyniosą około 100 miljardów marek. Dla wypełnienia zobowiązań, nałożonych przez traktat wersalski wydatki zwyczajne państwa wyniosą 148 miljardów, zaś nadzwyczajne — 40 miljardów marek. Należy więc szukać nowych źródeł dochodu. Minister zapowiedział dalszą zwyżkę taryf kolejowych i pocztowych.

RÓŻNE.

Demobil.

Sprzedaż demobilu przez Oddział likwidacji demobilu wojskowego przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu odbywa się w drodze przetargów publicznych, a to celem stworzenia takich warunków, przy których każdy sprzedany przedmiot mógłby się dostać do bezpośredniego, najbardziej go potrzebującego konsumenta, z pominięciem zbędnych pośredników.

Procedura tych przetargów, prowadzonych przez Oddział „Demat" w Warszawie i ekspozytury na prowincji, jest następująca.

Każda partja przedmiotów wystawionych na sprzedaż, zostaje podana do publicznej wiadomości w specjalnym biuletynie „Demobil", jak również przy pomocy ogłoszeń w prasie codziennej. Dla każdej partji jest wskazany termin, do którego są przyjmowane zapotrzebowania i oferty od reflektantów na poszczególne przedmioty. Jednocześnie z ofertami prywatnych nabywców napływają zapotrzebowania od urzędów państwowych i samorządowych oraz od instytucji społecznych.

Nazajutrz po terminie, naznaczonym do składania ofert, te ostatnie zostają otwarte i rozpatrzone przez Radę Demobilu, ciało zbiorowe o składzie urzędowo-społecznym.

Przedmioty, zapotrzebowane przez urzędy państwowe lub samorządowe, oraz instytucje społeczne, zostają im przydzielone względnie sprzedane po cenach rynkowych, w podobny sposób zostają traktowane oferty drobnego i wielkiego przemysłu i rolnictwa, w których zaofiarowano ceny korzystniejsze dla Skarbu.

Przedmioty pozostałe zostają wystawione na przetarg ustny w najbliższych dniach po przetargu piśmiennym.

Jako ceny wywoławcze na przetargu ustnym są stosowane najniższe ceny szacunkowe, od których się zaczyna licytacja in plus. Przedmioty, które, w tych warunkach nie znajdą nabywców zostają niesprzedane i oczekują dalszych przetargów i lepszej konjunktury.

Tą drogą jest osiągana po-pierwsze zupełna jawność i udział wszystkich urzędów i całego społeczeństwa w likwidacji, po-wtóre jest zapewniona największa korzyść Skarbu oraz przemysłu i rolnictwa krajowego.

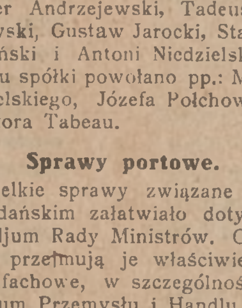
Statystyka dotychczasowej sprzedaży wykazuje, że głównemi nabywcami są urzędy państwowe i samorządowe, gdyż na nie przypada 70% ogólnej wartości sprzedanych objektów, pozostałe 30% przypada na nabywców prywatnych.

„Parcela".

Na podstawie upoważnienia głównego urzędu ziemskiego rozpoczęła czynności nowa spółka osadniczo-parcelacyjna „Parcela". Niezależnie od prowadzenia prac parcelacyjnych spółka stawia sobie szerokie zadanie społeczne, jak: wzmożenie osadnictwa na kresach, podniesienie kultury rolnej, popieranie wśród osadników ruchu kooperatywnego, wreszcie udzielanie im pomocy gospodarczej, budowlanej i oświatowej. Statut spółki przeznacza więcej niż połowę zysku, jaki będzie osiągnięty z operacji spółki, na cele społeczne. Do rady nadzorczej zostali wybrani pp.: Aleksander Andrzejewski, Tadeusz Gawlikowski, Gustaw Jarocki, Stanisław Koźmiński i Antoni Niedzielski. Do zarządu spółki powołano pp.: Marjana Niedzielskiego, Józefa Połchowskiego i Wiktora Tabeau.

Sprawy portowe.

Wszelkie sprawy związane z portem gdańskim załatwiało dotychczas Prezydjum Rady Ministrów. Obecnie jednak przejmują je właściwie Ministerja fachowe, w szczególności Ministerjum Przemysłu i Handlu. W celu określenia kompetencji poszczególnych Ministerjów odbyła się w dniu 16 lutego r. b. specjalna konferencja u p. Strasburgera, Kierownika Ministerjum Przemysłu i Handlu, w której, oprócz przedstawicieli kilku Ministerjów, brał udział również p. Minister Narutowicz. Na podstawie wyników powyższych narad będzie opracowany odpowiedni wniosek na Radę Ministrów.

Rokowania polsko-gdańskie.

Wkrótce rozpoczną się w Warszawie dodatkowe rokowania z przedstawicielami Gdańska w sprawie zniesienia granicy gospodarczej, wprowadzenia zmian w taryfie celnej, uregulowania gospodarki cukrowej, tytuniowej i spirytusowej, oraz ustalenia całego szeregu kwestyj gospodarczych, uniemożliwiających praktyczne współżycie Gdańska z Polską.

Możliwość eksportu do Węgier.

Na rynku węgierskim daje się odczuwać dotkliwie brak trykotaży i terpentyny leczniczej i przemysłowej. Otwiera się możliwość dla naszego eksportu.

Popyt na forniery.

Na rynkach zagranicznych daje się odczuć znaczny popyt na forniery. Oprócz Anglji, która jest odbiorcą fornierów w większych ilościach, również Włochy, Danja i Belgja poszukują fornierów na rynku polskim. Ta gałęź naszego przemysłu drzewnego może liczyć na większy zbyt fornierów na rynkach zagranicznych.

Lista towarów zakazanych.

Niebawem ukaże się w Monitorze Polskim obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu, Ministra Skarbu i Ministra b. Dzielnicy Pruskiej w sprawie nowego wykazu towarów, których przywóz jest zabroniony. Wykaz ten ogranicza dotychczas obowiązujące zakazy przywozowe, umieszczone w obwieszczeniu z dnia 24/VIII, 21 r. Monitor Polski Nr. 201 do 11 pozycji taryfy celnej. W dalszym ciągu będzie zakazany przywóz pasztetów, cygar, cygaretek, papierosów, cukru, wyrobów cukierniczych, marmelady soków owocowych z domieszką alkoholu, araku, rumu, koniaku i t. p., win winogronowych, owocowych, jagodowych, serów wykwintnych, ostryg, raków, homarów i t. p., sztucznych przetworów słodzących, kosmetyków i pachnideł oraz wyrobów perfumeryjnych. Poza wymienionemi artykułami przywóz wszelkich towarów będzie dozwolony za uiszczeniem przypadających opłat celnych. Jedynie co do przywozu artykułów monopolowych trzeba będzie nadal uzyskać pozwolenie właściwych władz skarbowych, nie zaś Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu.

KRONIKA REKLAMOWA

Witajcie, pieniądze.

Słyszałem następującą opowieść.

Pewien człowiek mieszkał w hotelu, w okolicy którego znajdowały się trzy banki. Któregoś dnia przyniesiono mu do domu dużą sumę pieniędzy. Była to ciężka paczka. Nie chcąc odnosić jej do swego banku, który był gdzieś daleko, i pragnąc zresztą mieć gdzieś blizko rachunek bankowy, udał się on z tą paką do jednego z banków obok hotelu.

Wchodzi i mówi do pierwszego urzędnika: „Chcę otworzyć sobie rachunek i zdeponować pieniądze“.

„Czwarty stół Pana załatwi“.

Przy czwartym stole jest miejsce na dwie osoby; jedna pije herbatę, a drugiej niema wcale.

„Chciałbym otworzyć sobie rachunek i zdeponować pieniądze“.

„Proszę zaczekać, zaraz ta pani przyjdzie“.

Klijent czeka. Niema wiele czasu, ale czeka. Mija 5 minut, mija 10. „Tej Pani” niema. Zwraca się więc do kogoś, kto wydaje mu się „starszym“. Powtarza swe życzenie. „Czwarty stół załatwia rachunki bieżące“. „Ale tam nikogo niema“. — „No to trudno, musi pan zaczekać“.

„Muszę, nie muszę”, pomyślał klijent i wyszedł z banku. Udał się naprzeciwko. Tam odbyło się wszystko pomyślnie i podług jego życzenia. Rachunek został otwarty, pieniądze zdeponowane. I od tego czasu człowiek ten korzysta z usług tego banku, prowadząc przez niego wszystkie swe interesy i posiadając stale na rachunku poważną sumę.

Muszę dodać, że pierwsza scena odbyła się w banku o niewielkiej liczbie pracowników, gdzie do każdej czynności była tylko jedna osoba.

A teraz chodzi mi o to. Do instytucji, której zasadniczym i najważniejszym celem jest gromadzenie pieniędzy od publiczności, posiadającej do niej zaufanie, zwraca się człowiek i mówi: „Oto moje pieniądze“. I zamiast usłyszeć: „Witajcie, pieniądze“, słyszy: „O, wszystko mi jedno“. Zamiast serdecznego przyjęcia, spotyka go zupełna obojętność. Instytucja, której proponują dobry interes, nie wykazuje entuzjazmu do przyjęcia go. A rezultat! Publiczność traci do niej zaufanie i szuka innej.

Ja rozumiem, że nie wszędzie banki mogą mieć liczną rzeszę pracowników, która pozwala na załatwianie klijenteli bez przerwy i czekania, nie chodzi mi jednak o ilość, ale o jakość.

Przypuśćmy, że ten człowiek powiedziałby: „Przyniosłem dla każdego z pracowników trzysta marek“. Tylko trzysta. A jednak napewno nie wypuszczonoby go z banku bez otrzymania tej sumy. On jednak przyszedł z interesem, który bankowi daje więcej, a i pracownikom również, bo powodzenie interesu jest ich powodzeniem, i tu spotyka go zupełna obojętność.

Czemu tak? Kto tu winien? Czy ta pani, której nie było, czy jej koleżanka, która nie umiała czy nie chciała klijenta zatrzymać, czy też ten „starszy“?

Zawinił system. System, polegający na tem, że od pracowników wymaga się wiele, a przedewszystkiem tego, aby umieli obchodzić się z publicznością, ale nigdy ich się nie uczy, na czem to dobre obchodzenie się polega.

Uważam, że nim pozwoli się pracownikowi stanąć przed obliczem klijenta, trzeba mu w mózgu utrwalić:

„Publiczność która tu przychodzi, daje tem dowód zaufania do firmy. Przychodzi, aby być dobrze i uczciwie obsłużoną. Jeżeli ta obsługa jej nie zawiedzie, powróci i skieruje innych. To, i tylko to, pozwoli firmie rosnąć stale pomimo konkurencji. To zwiększa jej dochody i dobrobyt pracowników. Publiczność ta chce się czuć w firmie jak gość mile widziany i pożądany. Jest źle uprzedzona odrazu, skoro tego nie czuje“.

Trzeba umieć powitać te pieniądze, jakie publiczność do nas przynosi, bo inaczej polecą gdzieindziej.

A jak?

Nie zapominając, że się jest tu dla publiczności i że nic nie robi lepszego wrażenia, jak uprzejmość i chęć dogodzenia jej.

T. Skarżyński.

№ 4. Adres Redakcji i Administracji: Złota 5, tel. 57-30 i 195-03.

Przesilenie.

Od dłuższego już czasu zarysowuje się w Polsce nowe przesilenie gabinetowe, tym razem bezpośrednio godzące w układ finansów państwowych. Z tego względu uważamy za właściwe zastanowić się nad tą sprawą na miejscu niniejszem.

Już pisaliśmy, że świeży powiew w polskiej finansowości powstał w atmosferze raczej psychicznej, niż materjalnej. Sprzyjające konjunktury polityczne, dobitnie wyrażony wysiłek narodu w kierunku uzdrowienia finansów państwowych — wszystko to wytworzyło grunt, na którym wyrosła zwyżka kursu marki polskiej. Rzecz prosta, że stać się to musiało w bezpośredniej łączności z osobą męża stanu, w którego rękach spoczywa ster finansów państwowych.

Ale nie o tę osobę nam tutaj idzie. Stara maksyma polityczna głosi, że nigdy nie należy przywiązywać się nawet do najdzielniejszych ministrów, jeżeli sytuacja wymaga ich ustąpienia.

Czy taka sytuacja istotnie już się wytworzyła?

Jesteśmy wręcz przeciwnego zdania. Zapewne, każdemu można wytknąć jakiś błąd, jakieś niedopatrzenie, lub zaniedbanie, jakiż jednak minister, w obecnych warunkach będzie wolny od tych błędów? Zmieni się osoba, błędy się także zmienią, ale pozostaną. Natomiast ciągłe zmiany na stanowisku gospodarza skarbu państwa, to jest na stanowisku człowieka, którego zadaniem jest zapewnić państwu materjalne środki utrzymania — muszą okazać się szkodliwemi dla finansów państwowych, unicestwiają bowiem warunek najbardziej nieodzowny: prostą linję działania, ciągłość i jednolitość planu.

Brak tej ciągłości jest dla finansów państwa najzgubniejszy. Bezład i chaos w gospodarstwie państwowem wywiera wpływ destrukcyjny na gospodarstwo prywatne — i odwrotnie. Nikt nie może przeprowadzić dokładnej kalkulacji handlowej, jeżeli nie wie, czy, kiedy i jakie ciężary ponosić będzie musiał na rzecz państwa.

Otóż obecnie tej świadomości nikt w Polsce nie posiada. Ileż to projektowanych, a nawet uchwalonych już w Sejmie ustaw podatkowych zawieszono, odroczono, lub cofnięto?

Każdy chyba się zgodzi, że lepszy jest system działania, posiadający pewne braki, niż absolutny brak systemu. Widocznie jednak w Polsce nie brakuje ludzi, którzy są innego zdania — i ci ludzie właśnie mniemają, że za pomocą ciągłych zmian ministrów zdołają ustalić ustrój finansów państwa.

Tymczasem środek ratunku leży zupełnie gdzieindziej: w nas samych. Nikt nie może być uzdrowionym wbrew swej woli. Bez gorącego współdziałania wszystkich warstw społeczeństwa, o uporządkowaniu finansów państwa nie może być mowy, współdziałanie zaś to wyraża się w zasadniczej maksymie: trzeba płacić! Aby zaś módz płacić podatki, trzeba pracować i oszczędzać. Bez tych starych, ale elementarnych zalet gospodarczych jakikolwiek ustrój finansowy nie jest do pomyślenia.

Czy widzimy te zalety w szerokich kołach naszego społeczeństwa?

Wprawdzie słyszy się ciągle nawoływania: trzeba płacić podatki! — ale najchętniej stosuje się te odezwy do innych, nie do siebie...

Trwający już od dłuższego czasu, wyraźny nastrój zniżkowy dla naszej marki jest groźnem memento, jest zapowiedzią nadciągającej burzy. Wobec tego należy się zastanowić i odpowiedzieć sobie na pytanie, co zdoła ją skuteczniej zażegnać: zmiana ministra, czy zmiana systemu? *T. W.*

„Elibor", Sp. Akc. Przemysłowo-Handlowa „Ł. J. Borkowski".

W dniu 30 stycznia r. b. w lokalu Centralnego Towarzystwa Rolniczego odbyło się Nadzwyczajne Ogólne Zebranie Akcjonarjuszów „Elibor" Spółki Akcyjnej Handlowo-Przemysłowej „Ł. J. Borkowski".

Na porządku dziennym był wniosek Zarządu Spółki w przedmiocie zamiany z dotychczasowych 500 tysięcy sztuk akcji na okaziciela jednej dziesiątej części t. j. 50 tysięcy na akcje imienne uprzywilejowane.

Zarząd spółki, wychodząc z założenia, iż przy obecnym niskim kursie akcji przemysłowych, wytworzyło się niebezpieczeństwo przejścia przedsiębiorstwa w ręce zagranicznych kapitalistów, przez co charakter polski Spółki mógł być zatraconym, gdyż obieg i handel akcjami „na okaziciela" jest ułatwiony, — prosi Ogólne Zebranie, aby, mając na względzie zabezpieczenie całości przedsiębiorstwa, uchwaliło wniosek powyższy.

Różnica między akcjami „na okaziciela" a „imiennemi uprzywilejowanemi" polegać będzie na tem, że gdy pierwsze w ilości 25 uprawniały do jednego głosu na ogólnych zebraniach akcjonarjuszów — „imienne-uprzywilejowane" będą miały to samo prawo już przy ilości 5 sztuk i będą mogły być w posiadaniu tylko obywateli polskich.

Ogólne Zebranie wniosek ten zatwierdziło i upoważniło Zarząd do wyjednania w tym względzie zmiany odnośnych paragrafów Statutu Spółki.

Opłaty za świadectwa przemysłowe na rok 1922 w m. st. Warszawie wraz z dodatkami na cele Samorządowe.

Na przedsiębiorstwa handlowe

Kategorja	I	Mk. 373500
„	II	„ 140625
„	III	„ 39375
„	IV	„ 8750
„	V a	„ 13125
„	V b	„ 4375

Na pomieszczenie składowe przy przedsiębiorstwach handlowych.

Kategorja	I	Mk. 37350
„	II	„ 14063
„	III	„ 3938

Na przedsiębiorstwa przemysłowe.

Kategorja	I	Mk. 562500
„	II	„ 371250
„	III	„ 186750
„	IV	„ 56250
„	V	„ 20250
„	VI	„ 15750
„	VII	„ 4900
„	VIII	„ 1750

Na osobiste zajęcia przemysłowe.

Kategorja II t. j. dla ekspedytorów, nie trzymających oddzielnych kantorów i pracowników	Mk. 168750
Kategorja III t. j. dla maklerów giełdowych na Giełdzie Warszawskiej.	„ 114750
Kategorja IV t. j. dla inspektorów i ajentów towarzystw ubezpieczeniowych, żeglugowych i innych przedsiębiorstw przewozowych oraz instytucji kredytowych, o ile prowadzą operacje bez utrzymywania oddzielnych kantorów lub filji oraz wszelkiego rodzaju pośredników handlowych, zajmujących się swym procederem bez pracowników i oddzielnych zakładów	„ 22500
Kategorja VI t. j. dla subjektów podróżujących (komiwojażerów)	„ 17500

Świadectwa przemysłowe wykupione być mają najpóźniej do dnia 31 marca r. b. Winni prowadzenia przedsiębiorstw po 31 marca r. b. bez świadectw przemysłowych, lub za nieodpowiedniemi świadectwami przemysłowemi ulegną, w myśl art. 526 ros. ust. o pod. bezpośred., karze pieniężnej do trzykrotnej wysokości sumy nieopłaconego podatku.

Przedsiębiorstwa prowadzone bez świadectwa przemysłowego mogą uledz nadto, na zasadzie art. 456 ust. ros., zamknięciu.

KRONIKA GIEŁDOWA

Fluktuacje nieznaczne w okresie poprzednim pozwoliły przypuszczać, iż kurs marki polskiej nareszcie się ustali. Tymczasem w obecnym okresie sprawozdawczym (7/2—20/2) marka polska stopniowo chyliła się ku zniżce w stosunku do walut zagranicznych. Znaczne zapotrzebowania, z których lwia część przypada na przemysł łódzki, wpłynęły na mocne kształtowanie się kursu walut zagranicznych.

Fatalny stan finansowy Niemiec wpłynął na zniżkę marki niemieckiej, na naszym zaś rynku wahania były nieznaczne. Natomiast kurs koron austrjackich podniósł się blisko o 50%, co ma pewną łączność z otrzymaniem przez Austrję pożyczek zagranicznych.

Zestawienie kursów walut zagranicznych:

	10/II	*14/II*	*20/II*
Dolary Stan. Zjedn.	3285	3430	3665
Franki francuskie	283	301½	332½
Funty szterlingi	14500	15400	16250
Marki niemieckie	16.95	17.15	17.25
Korony austrjac.	47.50	55¾	62 —

Dla metali usposobienie bardzo mocne. Za rubla złotego płacono przeszło mk. 1800, za srebrnego zaś około mk. 1100.

Na polu akcji przeważała tendencja mocniejsza, zwyżka jednak nie długo mogła się utrzymać wskutek pośpiesznej realizacji.

Z akcji bankowych obracano przeważnie Banku Handlowego w Warszawie, Banku Zachodniego, Banku Kredytowego i Zjed. Ziem Polskich przy tendencji mocnej przy obrotach jednak niezbyt wielkich.

Obroty innemi akcjami były dość znaczne przy usposobieniu niejednolitem.

Walory lokacyjne nieco niżej się normowały wskutek przewagi podaży nad popytem. Najbardziej ucierpiały 5% L. Z. m. Warszawy, które z 360 zeszły na 310, natomiast 4½% L. Z. Ziemskie utrzymały się w cenie.

W okresie ubiegłym ceduła giełdowa nie notowała żadnych tranzakcji listami prowincjonalnemi.

Pożyczki magistrackie pozostały na poprzednim poziomie.

Od dłuższego czasu nie notowane w cedule ruble „dumskie" były w obrotach po mk. 40.

Usposobienie końcowe: dla walut zagranicznych i metali — bardzo mocne, dla akcji niejednolite i dla papierów lokacyjnych —bez zmiany.

Empol.

OSTATNIE KURSY DEWIZ NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH.

PARYŻ: Londyn 48.05½, Nowy-York 10.93½, Berlin 5.

LONDYN: Paryż 47.83, Nowy-York 439¾, Szwajcarja 22.55, Berlin 1028, Warszawa 15500.

NOWY-YORK: Paryż 9.18, Londyn 438, Szwajcarja 19.48, Berlin 0.45½.

ZURICH: Paryż 47.02, Londyn 22.98, Nowy-York 514, Berlin 2.33½, Warszawa 0.14.

WIEDEŃ: Paryż 58580, Londyn 27990, Nowy-York 66373, Berlin 2872, Warszawa 171.

BERLIN: Paryż 2012.05, Londyn 983.30, Nowy-York 220.20, Szwajcarja 4269.30, Warszawa 5.92¼.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

P. P. **T. R.. L. D. S., K. O.** w miejscu oraz **S. B.** w **R.** Niewylosowane.

Prenumeratorowi M. w miejscu: Tabela restantów Poż. Przem. Tureckiej z 1870 r. nadeszła. Możemy sprawdzić.

Panu **R. Z.** w miejscu. Z prowincjonalnych zostały wylosowane wszystkie 5% L. Z. m. Łomży rublowe, o czem znajdzie W. P. wzmiankę w numerze poprzednim (Nr. 3) naszego pisma.

W-ny inż. **K. P.** w Szczuciu. Nie możemy skorzystać z uprzejmej propozycji dla braku miejsca i nie zamieszczamy artykułów ciągnących się w kilku numerach.

„Czytelnikowi z nad Izery". Ustawa o powszechnym Obowiązku Służby Wojskowej Uchwalona przez Sejm Ustawodawczy Rzeczypospolitej Polskiej przewiduje w art. 55 p. d. iż zwyczajnym słuchaczom wyższych zakładów naukowych państwowych lub równorzędnych przez państwo uznanych prywatnych mogą być udzielane odroczenia terminu służby w szeregach z powodu studjów—najwyżej do 28 roku życia. Przyczem dla osób przebywających zagranicą odroczeń powyższych mogą udzielić właściwe placówki konsularne polskie.

Inż. **B. R.** w miejscu. Należy zwrócić się do odpowiednich wytwórni kotłów i obrabiarek w kraju, n. p. „Fitzner i Gamper", „Cegielski i S-ka". Minist. Przem. i Handlu w tego rodzaju sprawach nie ingeruje.

Giełdy zamiejscowe.

(Objaśnienie: *s* = sprzedaż, *k* = kupno: *t* = tranzakcje, *n* = nieurzędowe)

POZNAŃ. 20/2 1922 r.

Akcje:	Kursy podane w procent.
Bank Związku S. Z. I—IX	220 *t*
„ Handlowy Poznań I—VIII	360 *t*
„ Handlowy w Warszawie	—
„ Kredytowy w Warszawie	—
„ Kwilecki, Potocki i S-ka I—VI	250 *t*
„ Poznański Ziemian	225 *t*
„ Przemysłowców	230 *n*
R. Barcikowski I—V	—
H. Cegielski I—V	210 *t*
Centrala Skór I—IV	260 *t*
C. Hartwig I—IV	—
Hurtownia Drogeryjna	140 *t*
Lubań	1250 *t*
Dr. Roman May I—IV	500 *t*
Poznańska Spółka Drzewna	600 *t*
Wytwórnia Chemiczna I—II	190 *t*
„ „ III	—
Drzewo „Wronki“	—
„ „	—
Wisła	1100 *t*
Wagon—Ostrowo	150 *t*
Orient	210 *t*
Sarmatia I.	440 *n*
„ II.	380 *n*
Hurtownia skór I	300 *n*
„ „ II	235 *n*
Hartwig Kantorowicz	500 *t*
Papiernia Bydgoszcz	200 *n*
Pneumatik	160 *n*
Wyroby Ceramiczne Krotoszyn	—

KRAKÓW. 20/2 1922 r.

Akcje:	Waluta markowa
Polski Bank Przemysłowy	700 *t*
Bank Hipoteczny	950 *t*
„ Małopolski	700 *t*
Ziemski Bank Kredytowy	650 *t*
Powszechny Bank Kredytowy	400 *t*
Akc. Bank Związkowy	700 *t*
Bank Ziem. dla kresów Łancut	700 *t*
„ Handlowy w Warszawie	—
„ Kredytowy „	—
„ Związku Sp. Zarob	—
Polskie Tow. Handl. (P. T. H.)	700 *t*
Ł. J. Borkowski	—
Impex	325 *t*
Polski Glob	900 *t*
C. Hartwig	—
Żegluga Polska	350 *t*
Warsz. Tow. Trans. i Żeglugi	—
Zieleniewski	5600 *t*
H. Cegielski	2150 *t*
Warsz. Sp. Akc. Bud. Parowoz.	1250 *t*
Lemiesz	—
Trzebinia	2200 *t*
Pocisk	1000 *t*
Automotor	1100 *t*
Fabr. Cem. Szczakowa	18000 *t*
„ „ „Górka“	6500 *t*
Sierszańskie Zakł. Górn.	8500 *t*
„Tepege“	6200 *t*
Akc. Tow. naft. „Galicja“	—
Polska nafta	2200 *t*
Pezet	—
Krakus	—
Fabr. Porcelany w Ćmielowie	—
Cukr. w Chodorowie	3550 *t*

LWÓW. 20/2 1922 r.

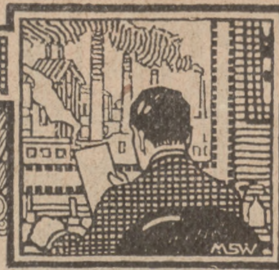
Akcje:	
Bank Akcyjny Związkowy	—
„ Dyskontowy we Lwowie	—
„ Handlowy w Poznaniu	—
„ Hip. Akcyjny	925 *t*
„ Małopolski	—
„ Powszechny Kredytowy	375 *t*
„ Przemysłowy	—
„ Ziemski Kredytowy	—
Browary Lwowskie	—
Tow. Chodorów	3550 *t*
Tow. Karpalit	1675 *t*
Fabr. Porcel. w Ćmielowie	4450 *t*
Galicja	—
Gafota	2300 *t*
Górka	—
Oikos	4700 *t*
Warszawska Sp. Ak. Bud. Parowozów	—
Patria	—
Pezet I—II	1100 *t*
„ III	915 *t*
Pocisk	1025 *t*
Polski Glob	—
Polska Nafta	2100 *t*
Polskie Tow. Handl.	750 *t*
Rakszawa	—
Siersza (elektr.)	—
„ (zakł. górn.)	—
„Tepege“	—
Zieleniewski	—
Żegluga Polska	—

Waluty:	
Ruble carskie po rub. 100	—
„ „ „ „ 500	—
„ „ drobne	—
„ dumskie po rub. 1000	—
„ „ „ „ 250	—
„ „ (Kierenki po 40 i 20 rub).	—
Karbowańce	—
Grzywny	—

WILNO. 17/2 1922 r.

Ruble Łotewskie	7 *t*
Złote ruble	170750 *z*
„ marki	—
„ franki	—
„ dolary	3300 *t*
„ korony Skandynawskie	—
„ Funty Szterl.	—
Srebrne ruble	1040 *z*
„ marki niem.	—
„ dolary	—
Bilon rosyjski	—
Listy zastawne Wileńskiego B. Ziem.	3700 *t*
Akcje Wileńskiego Banku Ziem.	—

KRONIKA AKCYJNA

SPÓŁKI NOWOPOWSTAJĄCE.

Polskie Zakłady Chemiczne. Siedziba w Krakowie. Kapitał zakładowy Mk. 50 miljonów, podzielonych na 5 tysięcy akcji (połowa imienych i połowa na okaziciela) po Mk. 10,000. Założyciele: Bogumińskie Zakłady Chemiczne w Boguminie, Polska Spółka Akcyjna „Pharma" Magister B. Jawornicki w Krakowie i Bank Związku Spółek Zarobkowych, Oddział w Krakowie.

Bielecka Odlewnia. Siedziba w Kielcach. Kapitał zakładowy Mk 20 miljonów, podzielonych na 1000 akcji po Mr. 20,000. wart. nom. Założyciele: Teofil Brzeźnicki, Jan Gabrysiewicz, Lucjan Kotowski, Franciszek Kudelski, Józeł Król, Ignacy Maryciński, Kazimierz Soczek, Franciszek Skrzyszowski i Franciszek Gietrych.

Fabryka i Pralnia Bielizny „Opus". Siedziba w Warszawie. Kapitał zakładowy Mk 100 miljonów, podzielonych na 100 tysięcy akcji po Mk 1000. Założyciele: Marceli Lewin, Szmul-Dawid Nirenstein i Adolf Truskier.

Lesienicka Fabryka Drożdży Prasowanych i Spirytusu. Siedziba we Lwowie. Kapitał zakładowy Mk 100 miljonów, podzielonych na 100 tysięcy akcji po Mk 1000. Założyciele: Bank Dyskontowy Warszawski, Dr Emil Parnas, Dr Stanisław hr. Mycielski i Lwowskie Towarzystwo Akcyjne Browarów we Lwowie.

Spółka Akcyjna dla Przemysłu Budowlanego, dawniej Jan Lewiński. Siedziba we Lwowie. Kapitał zakładowy Mk 25 miljonów, podzielonych na 25 tysięcy akcji po Mk 1000. Założyciele: Stefan Lewiński, Marja Sylnowa i Bank Dyskontowy Warszawski.

Polski Bank Handlowy w Poznaniu. Siedziba w Poznaniu. Statut Banku został dnia 2 października 1921 r. zatwierdzony przez pp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu. Kapitał zakładowy Banku wynosi Mk 150 miljonów.

„Pokucie" Spółka Naftowa. Siedziba w Krakowie. Kapitał zakładowy Mk 40 miljonów, podzielonych na 40 tysięcy akcji po Mk. 1000. Założyciele: „Pokucie" Spółka Naftowa z ogr. odp.. Władysław Arvay, Franciszek Karpiński, Stefan Krasucki, Inż. Józef Żuławski. Michał Pachoński. Leon Pachulski, Zenon Pruszyński, Józef Górecki, inż. Stefan Bauer i Dr. Stefan Góra.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia". Siedziba w Bielsku (Śląsk Cieszyński). Kapitał zakładowy Mk 20 miljonów, podzielonych na 20 tysięcy po Mk. 1000. Założyciele: Ryszard Bathelt, Oswald Molenda, Jakób Schanzer, Dr. Fedor Weinschnek, Edward Zajączek i Adrjan Rudziński.

Tow. Akc. „Rola" w w Gostyniu. Pod powyższą firmą zawiązało się nowe towarzystwo akcyjne z kapitałem zakładowym 20.000.000. — mk., rozłożonych na 20.000 sztuk akcyj imiennych, nominalnej wartości po 10.000. — mk. każda. Towarzystwo ma na celu zakup i sprzedaż wszelkich artykułów potrzebnych dla rolnictwa. Zarząd powierzono dr. Kazimierzowi Jędrzejewiczowi. Do Rady Nadzorczej należą: S Karłowski, E. Potworowski, S. Doerffer, J. Plebisz, F. hr. Żółtowski.

RÓŻNE.

Poznański Bank Ziemian zamienia świadectwa tymczasowe na akcje oryginalne IV em.

Towarzystwo Wyrobów Bawełnianych Karola Scheiblera w Łodzi — zmieniło nazwę na *„Zjednoczone Zakłady Przemysłowe K. Scheiblera i L. Grohmana, Spółka Akcyjna".*

Suchedniowska Fabryka Odlewów za zgodą pp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu przedłuża termin subskrypcji na akcje III em. do 6-go maja r. b.

Tow. Akc. Polskich Zakładów Elektrotechnicznych „Siemens" uchwaliło na nadzwyczajnem ogólnem zebraniu w dniu 31 stycznia r. b. przeprowadzenie likwidacji Towarzystwa.

Polski Bank Krajowy otworzył filję w Bydgoszczy.

Bank Ziem Kresowych otworzył oddział w Łodzi.

Z Giełdy Pieniężnej w Warszawie. Liczbę banków dewizowych powiekszyły: Polski Bank Komunalny i Polski Bank Handlowy.

Polskie Towarzystwo Elektryczne —o Mk. 28 miljonów drogą wypuszczenia 80 tysięcy akcji po Mk. 350 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia II em. służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej Mk. 575.

Tow. Akc. C. Hartwig w Poznaniu przystępuje do podwyższenia kapitału akcyjnego o 110.000.000.—mk., tj. do 150.000.000.—mk. przez wydanie V-ej emisji akcji. Nowe akcje będą partycypować w dywidendzie od 1 stycznia r. b.. Dawni akcjonarjusze mają prawo dokupu dwuch nowych akcyj na każdą starą po kursie 150%.

SPÓŁKI AKCYJNE POWIĘKSZAJĄCE KAPITAŁ ZAKŁADOWY.

„Samodział" Tkalnia Ziemianek Wielkopolskich i Pomorskich w Poznaniu — o Mk. 6,600,000 drogą wypuszczenia 6,600 akcji II em. po Mk. 1000 wart. nom. Posiadaczom emisji I służy prawo otrzymania w stosunku dwóch nowych na jedną dawną akcję po cenie emisyjnej Mk. 1250 w terminie do 1 marca r. b.

Tow. Akc. Browaru Parowego S-rów Anstadta—do Mk. 9 miljonów drogą przewalutowania książkowej wartości majątku Towarzystwa. Dotychczasowe 500-rublowe akcje podlegają przestemplowaniu na 7500-markowe.

Radomska Rolna Spółka Akcyjna —o Mk. 25 miljonów drogą wypuszczenia 5 tysiący akcji (60% imiennych i 40% na okaziciela) po Mk. 5000 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom służy prawo pierwszeństwa do nabycia 5 akcji nowych na 3 dawne po cenie emisyjnej Mk. 5500 w terminie do 31 marca r. b.

„Galwana" Fabryka Wyrobów, Galwano i termoporcelanowych oraz Metalowych — o Mk. 15 miljonów drogą wypuszczenia 15 tysięcy akcji II emisji po Mk. 1000 wart. nom. Dawnym akcjonarjuszom służy prawo pierwszeństwa do nabycia akcji nowej emisji w stosunku jednej nowej na jedną dawną po cenie emisyjnej Mk. 1150 w terminie do 1 marca r. b.

Warszawskie Akcyjne Towarzystwo Pożyczkowe na zastaw ruchomości — o Mk. 19,444,000 drogą wypuszczenią 18 tysięcy akcji po Mk. 1080 wart. nom. Dawnym akcjonarjuszom służy prawo pierwszeństwa do nabycia jednej nowej na jedną dawną po cenie emisyjnej Mk. 1550.

„Urania" Towarzystwo Akcyjne Urządzeń Szkolnych i Laboratoryjnych w Warszawie — o Mk. 15 miljonów drogą wypuszczenia 15 tysięcy akcji po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji nowej emisji służy właścicielom akcji emisji poprzednich w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej Mk. 1250.

Bank Przemysłowy Warszawski— o Mk. 32.400.000 drogą wypuszczenia 60 tysięcy akcji III em. po Mk 540 wart. nom. Prawo pierwszeństwa do nabycia nowej emisji przysługuje posiadaczom akcji poprzednich emisji w stosunku jednej nowej na jedną starą akcję po cenie emisyjnej Mk. 700 plus 6% od 1/1 1922 r. w terminie do 15 marca r. b.

Polskie Huty Szkła w Krakowie— o Mk. 54 miljonów drogą wypuszczenia 50 tysięcy akcji po Mk. 280 wart. nom. Dotychczasowym akcjonarjuszom przysługuje prawo pierwszeństwa do otrzymania w stosunku jednej nowej na jedną dawną po cenie emisyjnej Mk. 480 plus Mk. 40 na koszty w terminie do 15 marca r. b.

„Liban" Fabryka Produktów Chemicznych w Krakowie — o Mk. 4,200,000 drogą wypuszczenia 30 tysięcy akcji II em. po Mk. 140 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia akcji II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku trzech nowych na jedną dawną po cenie emisyjnej Mk. 200 w terminie do 12 kwietnia r. b.

Spółka Akcyjna Warszawskiej Odlewni i Fabryki Maszyn „Metallum" — o Mk. 9 miljonów drogą wypuszczenia 9 tysięcy akcji II em. po Mk. 1000 wart. nom. Pierwszeństwo do nabycia II em. służy właścicielom akcji I em. w stosunku do ilości posiadanych akcji po cenie emisyjnej Mk. 1125.

Polskie Towarzystwo Elektryczne —o Mk. 26,557,002 drogą przeszacowania książkowej wartości majątku Spółki i o Mk. 1,442,908 przez wpłacenie tej sumy przez akcjonarjuszy, razem na Mk. 28 miljonów. Dotychczasowi akcjonarjusze otrzymują bezpłatnie 2 akcje nowe na każde 3 stare emisji IV po Mk. 350 wart. nom.

Tow. Akc. Młyny i Tartaki Wągrowieckie w Wągrowcu podwyższa kapitał akcyjny o 10.000.000.—mk., tj. do 15.000.000. — mk., przez wydanie II-ej emisji akcji, nominalnej wartości po 5.000. — mk. każda. Nowe akcje partycypują w dywidendzie od 1 października 1921 r.. Całą nową emisję przejął Wielkopolski Bank Rolniczy, Tow. Akc. w Poznaniu z obowiązkiem ofiarowania dotychczasowym akcjonarjuszom na każdą starą akcję dwie nowe po kursie 175%. Tow. Akc. Młyny i Tartaki Wągrowieckie założone zostało w 1920 r. i ma na celu przemiał zboża, handel ziemiopłodami, obróbka drzewa oraz handel drzewem. Towarzystwo nabyło młyn i tartaki firmy Adolf Cohn i Kurnik w Wągrówcu. Za 1920/21 rok Towarzystwo wypłaciło 30% dywidendy.

Tow. Akc. Złączone Cegielnie Augustowo - Gradowice w Grodzisku podwyższa kapitał akcyjny o 2.000.000 — mk., tj. do 4.000.000. — mk. przez wydanie 2.000. — sztuk akcyj III-ej emisji brzmiących na okaziciela. Nowe akcje biorą udział w zyskach od 1 stycznia r. b.. Całą emisję przejął Bank Związku Spółek Zarobkowych z obowiązkiem ofiarowania starym akcjonarjuszom jednej nowej akcji na każdą starą po kursie 130%.

Towarzystwo założone zostało w 1920 r. przy udziale Banku Związku Spółek Zarobkowych i ma na celu fabrykację wyrobów ceramicznych. Za 1920 r. Towarzystwo wypłaciło 20% dywidendy.

Tow. Akc. „Samodział" Tkalnia Ziemianek Wielkopolskich i Pomorskich w Poznaniu podwyższa kapitał zakładowy o 6.600.000. — mk. przez emisję 6.600 sztuk akcji tysiącmarkowych II-ej emisji. Dawni akcjonarjusze mają prawo dokupu na każdą starą akcję dwie nowe po kursie [illegible]%. Kurs emisyjny dla nowonabywców wynosi 1.750.—mk. za sztukę.

Bank Pomorski Tow. Akc. w Toruniu podwyższa kapitał zakładowy o 90.000.000.—mk., tj. do 100.000.000. — mk. przez wypuszczenie dwuch emisji akcji, a mianowicie IV-ej emisji na nominalną sumę 40.000.000. —mk. i V-ej emisji na nominalną sumę 50.000.000.—mk.. Akcje wydane będą w cenie nominalnej 5.000. — mk. każda z prawem dywidendy od 1 stycznia r. b.. Cena akcji wynosić będzie dla dawnych akcjonarjuszów 5.500. — mk., a dla nowych 6.750. — mk. za sztukę.

Bank Pomorski powstał w 1920 r. z kapitałem 500.000.— mk. Bank posiada oddziały w Warszawie, Gdańsku i Bydgoszczy. Za 1920 rok Bank wypłacił 15%, a za 1921 rok — 20% dywidendy.

SPÓŁKI AKCYJNE
ZWOŁUJĄCE ZEBRANIA OGÓLNE.

Warszawskie Akcyjne Tow. Pożyczkowe na zastaw ruchomości — zwyczajne na 18 marca r. b. o g 6 wiecz. w biurze Towarzystwa w Warszawie, Plac Napoleona Nr. 2.

„Reklama Polska"—nadzwyczajne na 8 marca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Banku Kredytowego w Warszawie, ul. Mazowiecka Nr. 9.

Tow. Akc. Kawenczyńskich Zakładów Cegielnianych Kazimierza Ganzowa — zwyczajne na 15 marca r. b. o g. 6 wiecz. w siedzibie Towarzystwa w Warszawie, ul. Kredytowa Nr. 16.

Sp. Akc. „Albertyn", Zakłady wyrobów z drzewa — nadzwyczajne na 11 marca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie, ulica Świętokrzyska Nr. 16 m. 3.

Towarzystwo Powązkowskiej Fabryki Mydła—zwyczajne na 3 marca r. b. o g. 4 p.p. w siedzibie Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska 148.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Orzeł" —nadzwyczajne na 21 marca r. b. o g. 5 p.p. w Sali posiedzeń Banku Dyskontowego Warszaw. w Warszawie, ul. Fredry Nr. 8.

„Agromotor" — nadzwyczajne na 7 marca r. b. o g. 6 p.p. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Długa Nr. 9.

Warszawsko-Łódzkie Tow. Handlowe —zwyczajne na 16 marca r. b. o g. 11 przed poł. w lokalu Rady Zarządzającej w Warszawie, ul. Trębacka Nr. 4.

Spółka Akcyjna Handlu Skórami —zwyczajne na 15 marca r. b. o g. 8 wiecz. w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Foksal Nr. 18.

Tow. Akc. „Biskwit" w Poznaniu —zwyczajne na 14 marca r. b. o g. 4 i pół p.p. w Sali posiedzeń Towarzystwa w Poznaniu przy Górnej Wildzie 123.

Tow. Akc. Leon Czarliński— nadzwyczajne na 2 marca r. b. o g. 12 w poł. w lokalu firmy Leon Czarliński w Poznaniu, ul. Franc. Ratajczaka Nr. 14.

Spółka Akc. dla Międzynarodowego Transportu Schenker i S-ka we Lwowie — nadzwyczajne na 4 marca r. b. o g. 5 p.p. we Lwowie, ul. Jagiellońska Nr. 2.

Spółka Akc. Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska"— zwyczajne na 11 marca r. b. o godz. 5 p.p. w lokalu „Drukarni Polskiej" w Warszawie, ul. Szpitalna Nr. 12.

Tow. Akc. Cukrownia „Cielce" — zwyczajne na 14 marca r. b. o g. 3 p.p. w lokalu Banku Zachodniego w Warszawie, ul. Fredry Nr. 6.

Tow. Akc. „Luban" Fabryka Przetworów Ziemniaczanych w Luboniu—nadzwyczajne na 27 lutego r. b. o g. 6 p,p. w salce posiedzeń w Banku Przemysłowców w Poznaniu, Stary Rynek Nr. 73/4.

Fabryka Maszyn i Odlewnia Bracia Biskupscy — organizacyjne na 4 marca r. b. o g. 6 p.p. w Akcyjnym Banku Związkowym we Lwowie, ul. Akademicka Nr. 4.

Pierwsza Wielkopolska Fabryka Gwoździ i Drutów B. Jurkowski Skalmierzyce—zwyczajne na 1 marca r. b. o g. 3 p. p. w lokalu „Pod Wiechą" w Poznaniu, ul. 27 grudnia 19.

Towarzystwo Wydawnicze w Warszawie—zwyczajne na 4 marca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu Towarzystwa w Warszawie, ul. Mazowiecka Nr. 12.

Bank Pomorski w Toruniu—zwyczajne w drugim terminie na 27 lutego r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Banku w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 2.

Towarzystwo Warszawskie Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu — zwyczajne na 2 marca r. b. o g. 6 p.p. w lokalu własnym w Warszawie, ul. Dobra Nr. 48/50.

Fabryka Portland-Cementu Wejherowo—Pomorze—zwyczajne na 11 marca r. b. o g. 5 p.p. w Gdańsku, ul. Długa Nr. 33/34.

„Len Polski" — zwyczajne na 28 lutego r. b. o g. 6 p.p. w lokalu Tow. Bracia Gaszyńscy i S-ka w Warszawie, ul. Piękna Nr. 11-a.

Kielecka Odlewnia—organizacyjne na 5 marca r. b. o g. 4 p.p. w siedzibie Komisji organizacyjnej w Kielcach, ul. Wesoła Nr. 24.

Zachodnie Tow. dla Handlu i Przemysłu—zwyczajne na 1 marca r. b. o godz. 4 p.p. w siedzibie Zarządu w Warszawie, ul. Marszałkowska 148.

Mirkowska Fabryka Papieru — nadzwyczajne na 15 marca r. b. o g. 3 p.p. w biurze Zarządu w Warszawie, ul. Traugutta Nr. 5.

Syndykat Centralny T-wa Rzemieślniczego—zwyczajne na 4 marca r. b. o g. 8 wiecz. w lokalu Związku Rzemieślników Chrześcijan w Warszawie, ul. Miodowa Nr. 14.

Polsko-Amerykański Union Liberty Bank—zwyczajne na 2 marca r. b. o godz 5 p.p. w lokalu Banku w Warszawie, Al. Jerozolimskie 18.

Polska Fabryka Siatki Jednolitej Hr. St. Ledóchowski—zwyczajne na 11 marca r. b. o g. 7 wiecz. w lokalu biura Spółki w Warszawie, ulica Przemysłowa Nr. 24.

Towarzystwo Akcyjne „Włókno" w Poznaniu—zwyczajne na 7 marca r. b. o g. 3 p.p. w lokalu Towarzystwa w Poznaniu.

Spółka Akcyjna dla Handlu Przyw. Wywozow. „Extimport"— zwyczajne na 15 marca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Zarządu w Warszawie, ul. Zielna Nr. 46.

Cukrownia i Rafinerja „Nieledew"— nadzwyczajne na 8 marca r. b. o g. 5 p.p. w lokalu Banku Zjednoczonych Ziem Polskich w Warszawie, Plac Napoleona Nr. 7.

LOSOWANIA

4% Państwowa Pożyczka Premjowa z 1920 r. (Miljonówka)

Ciągnienie z dnia 11 lutego 1922 r.
№ 2399613.
Ciągnienie z dnia 18 lutego 1922 r.
№ 2486758
Wypłata po mk 1000000 natychmiast.

Turecka Pożyczka Premjowa z 1870 roku.

Ciągnienie z dnia 1 grudnia 1921 r.

Po 400000 Fr. N. 1916951.

Po 30000 Fr. N. 287244.

Po 10000 Fr. N. 487209 842862.

Po 2500 Fr. N. 122773 190807 421197 1577420 1671820 1689855.

Po 2000 Fr. N. 24961 117136 137466 201564 296749 683860 864886 1114997 1493483 1577416 1747511 1825880.

Po 1000 Fr. N. 95652 144352 178400 233806 271567 414550 439817 443423 493095 542644 622464 683859 727499 742770 765271 784861 842861 844068 899083 966056 966060 1076930 1398041 1437896 1554596 1617208 1886773 1958670.

Po 400 Fr. N. 2631—635 6741—745 24961—965 26941—945 27151—155 29651—655 43591 595 55616—620 57591—595 61286—290 676—680 68686—690 79201—205 82996—83000 86906—910 95256—260 651—655 98456—460 99651—655 891—895 103676—680 105476—480 107146—150 117136—140 119841—845 122771—775 123751—755 124626—630 131171—175 132446—450 137466—470 139586—590 143791—795 144351—355 145786—790 154021—025 157606—610 160811—815 161611—615 170701—705 178396—400 180076—080 156—160 183311—315 190306—310 806—810 197566—570 201561—565 204391—395 206826—830 213721—725 233806—810 236196—200 237571—575 242041—045 245086—090 259616—620 266451—455 268126—130 271566—570 272216—220 287241—245 292006—010 296746—750 316046—050 323506—510 331616—620 332856—860 996—333000 334681—685 841—845 336516—520 337151—155 341501—505 346041—045 351356—360 354031—035 355001—005 356096—100 360386—390 364226—230 831—835 365971—975 367571—575 372826—830 376131—135 383241—245 389831—835 395541—545 671—675 399326—330 400141—145 408281—285 413386—390 414546—550 417571—575 418746—750 421196—200 427161—165 430696—700 434206—210 437806—810 439816—820 440431—435 443421—425 447921—925 460446—450 806—810 467796—800 472321—325 480361—365 487206—210 488001—005 489541—545 493091—095 498426—430.

505481—485 507661—665 509611—615 656—660 510126—130 512046—050 515046—050 522246—250 539251—255 542641—645 546066—070 548746—750 550581—585 553931—935 562711—715 565911—915 566626—630 574906—910 575566—570 579091—095 580371—375 588591—595 595426—430 598726—730 602601—605 607276—280 608396—400 609306—310 611096—100 618381—385 620621—621 —625 622461—465 630166—170 634176—180 931—935 635426—430 636661—665 701—705 641241—245 645291—295 656506—510 657231—235 667361—365 674951—955 676081—085 681761—765 682316—320 683856—860 685831—835 687556—560 688006—010 699056—060 700686—690 706911—915 707241—245 710336—340 715526—530 716146—150 727496—500 730141—145 736526—530 741796—800 742766—770 756571—575 761601—605 763321—325 436—440 765271—275 767041—045 773626—630 774156—160 776716—720 780426—430 784861—865 785746—750 789111—115 716—720 792491—495 796021—025 800301—305 802191—195 804046—050 813566—570 835976—980 842861—865 844066—070 852511—515 857431—435 862426—430 863486—490 864661—665 886—890 865021—025 869771—775 872776—780 879286—290 885926—930 892181—185 893861—865 895176—180 241—245 899081—085 900566—570 902251—255 905146—150 912436—440 913566—570 916606—610 918871—875 919726—730 920391—395 921836—840 922066—070 928561—565 931326—330 933546 550 940036—040 943136—140 944516—520 947131—135 948281—285 956316—320 959651—655 964001—005 965006—010 966056—060 969611—615 974051—055 987131—135 992471—475

1005596—600 1014001—005 1015586—590 1019731—735 1024341—345 1025171—175 1027236—240 1031616—620 1037201—

205 **1038**391—395 **1042**371—375 **1044**701—
705 **1055**586—590 **1076**926—930 **1078**921—
925 **1099**621—625 **1101**321—325 **1102**686—
690 **1105**146—150 **1107**881—885 **1114**996—
1115000 **1126**666—670 **1136**156—160 **1138**011
—015 296—300 986—990 **1143**316—320
1152106—110 **1166**986—990 **1172**326—330
1179496—500 **1180**776—780 **1181**156—160
841—845 **1188**411—415 **1191**156—160 **1192**061
—065 **1201**481—485 **1204**216—220 **1216**226
—230 **1225**066—070 **1239**641—645 **1241**191
—195 **1245**041—045 **1246**201—205 **1262**846
—850 **1275**176—180 **1278**451—455 **1281**116
—120 **1283**206—210 **1296**446—450 **1314**141
—145 **1318**681—685 801—805 **1319**066—070
1325441—445 **1328**886—890 **1329**341—345
1330221—225 **1335**526—530 **1336**721—725
1353961—965 **1364**336—340 **1365**881—885
1367666—670 **1372**626—630 **1373**091—095
871—875 **1376**466—470 921—925 **1383**001
—005 191—195 **1396**491—495 **1398**041—045
941—945 **1401**771—775 **1413**211—215 **1422**326
—330 **1433**846—850 **1437**896—900 **1440**226
—230 **1440**581—585 **1443**151—155 **1444**121
—125 **1453**316—320 **1458**501—505 **1465**866
—870 **1472**141—145 836—840 **1476**241—245
1480491—495 **1487**911—915 **1493**481—485
1494816—820

1500856—860 **1502**751—755 **1504**091—
—095 **1505**031—035 **1511**336—340 **1517**111
—115 276—280 771—775 **1520**041—045 461—
465 **1523**621—625 **1524**966—970 **1527**171—175
1530551—555 **1553**531—535 **1554**596—600
1557166—170 **1558**286—290 **1564**841—845
1571741—745 **1576**636—640 **1577**406—410
416—420 **1586**881—885 **1587**216—220 **1593**501
—505 **1613**011—015 571—575 **1614**021—025
1615571—575 **1617**206—210 **1627**621—625
1637711—715 **1639**036—040 091—095 216—220
1642766—770 **1648**166—170 **1655**981—985
1659571—575 **1662**036—040 **1664**386—390
1665756—760 **1668**436—440 **1671**816—820
1673066—070 **1674**471—475 **1680**711—715
1689851—855 **1693**976—980 **1702**016—020
1706426—430 866—870 **1714**156—160 **1726**406
—410 621—625 **1727**191—195 **1739**546—550
1747511—515 **1749**976—980 **1751**541—545
1766251—255 **1769**301—305 **1772**276—280
1776931—935 **1781**256—260 **1792**906—910
1794521—525 **1807**666—670 **1809**506—510
1819531—535 **1821**776—780 **1825**876—880
1826141—145 **1827**446—450 **1832**606—610
1848356—360 **1859**711—715 **1862**461—465
1881226—230 **1882**761—765 **1885**066—070
091—095 166—170 **1886**111—115 771—775
1887771—775 **1903**471—475 **1909**136—140
1916951—955 **1917**791—795 **1925**301—305
1928826—830 **1933**531—535 **1944**911—915
1948701—705 **1956**581—585 **1958**666—670
1967696—700 **1972**366—370.

Wypłata natychmiastowa od większych wygranych w stosunku **100%** od wygranych po **400** Fr.—**60%**.

Pożyczka Premjowa Węgierskiego Banku Hipotecznego (Bezprocentowa).

Ciągnienie z dnia 27 grudnia 1921 r.

Lit. A

Po **40000** Koron S. **1257** N. 87.

Po **2500** Koron S. **1729** N. 54, S. **2583** N. 36.

Po **1000** Koron S. **1323** N. 76, S. **2214** N. 73.

Po **500** Koron S. **260** N. 62, S. **2271**. N. 37, S. **2424** N. 4.

Po **200** Koron S. **1** N. 76, S. **16** N. 76, S. **40** N. 63, S. **50** N. 71, S. **109** N. 30, S. **109** N. 66, S. **129** N. 73, S. **245** N. 58, S. **248** N. 59, S. **252** N. 98, S. **271** N. 85, S. **310** N. 68, S. **326** N. 3, S. **349** N. 48, S. **351** N. 62, S. **358** N. 90, S. **409** N. 36, S. **433** N. 41, S. **557** N. 20, S. **659** N. 86, S. **746** N. 91, S. **866** N. 72, S. **1000** N. 46, S. **1026** N. 82, S. **1112** N. 67, S. **1192** N. 9, S. **1215** N. 5, S. **1270** N. 3, S. **1272** N. 99, S. **1282** N. 93, S. **1295** N. 28, S. **1358** N. 21, S. **1386** N. 87, S. **1466** N. 66, S. **1552** N. 56, S. **1583** N. 78, S. **1637** N. 61, S. **1657** N. 51, S. **1674** N. 42, S. **1789** N. 49, S. **1859** N. 100, S. **1866** N. 34, S. **1897** N. 10, S. **1952** N. 94, S. **1994** N. 20, S. **2100** N. 51, S. **2148** N. 78, S. **2312** N. 85, S. **2327** N. 11, S. **2375** N. 57, S. **2416** N. 96, S. **2464** N. 34, S. **2592** N. 84, S. **2608** N. 50, S. **2621** N. 89, S. **2653** N. 71, S. **2707** N. 33, S. **2711** N. 91, S. **2832** N. 65, S. **2894** N. 73, S. **2950** N. 26, S. **3053** N. 55, S. **3053** N. 74, S. **3093** N. 95, S. **3126** N. 18, S. **3140** N. 16, S. **3255** N. 10, S. **3265** N. 10, S. **3273** N. 17, S. **3323** N. 99, S. **3423** N. 36, S. **3463** N. 28.

Lit. B.

Po **400000** Koron S. **1257** N. 87,

Po **5000** Koron S. **2583** N. 36.

Po **1000** Koron S. **1323** N. 76, S. **1729** N. 54, S. **2214** N. 73.

Po **500** Koron S. **260** N. 62, S. **2271** N. 37, S. **2424** N. 4.

Po **200** Koron S. **1** N. 76, S. **16** N. 76, S. **40** N. 63, S. **50** N. 71, S. **109** N. 30, S. **109** N. 66, S. **129** N. 73, S. **245** N. 58, S. **248** N. 59, S. **252** N. 98, S. **271** N. 85, S. **310** N. 68, S. **326** N. 3, S. **349** N. 48, S. **351** N. 62, S. **358** N. 90, S. **409** N. 36, S. **433** N. 41, S. **557** N. 20, S. **659** N. 86, S. **746** N. 91,

S. **866** N. 72, S. **1000** N. 46, S. **1026** N. 82, S. **1112** N. 67, S. **1192** N. 9, S. **1215** N. 5, S. **1270** N. 3, S. **1272** N. 99. S. **1282** N. 93, S. **1295** N. 28, S. **1358** N. 21, S. **1386** N. 87, S **1466** N. 66, S. **1552** N. 56, S. **1583** N. 78 S. **1637** N. 61, S. **1657** N 51, S. **1674** N. 42, S. **1789** N. 49, S. **1859** N. 100, S. **1866** N. 34. S. **1897** N. 10. S. **1952** N. 94, S. **1994** N. 20. S. **2100** N. 51, S. **2148** N. 78, S **2312** N. 85, S. **2327** N. 11 S. **2375** N. 57, S. **2416** N. 96, S. **2464** N. 34, S. **2592** N. 84, S. **2608** N. 50, S. **2621** N. 89, S. **2653** N. 71, S. **2707** N. 33, S. **2711** N. 91, S. **2832** N. 65, S. **2894** N. 73, S. **2950** N. 26, S. **3053** N. 55, S **3053** N. 74, S. **3093** N. 95, S. **3126** N. 18, S. **3140** N. 16, S. **3255** N. 10. S **3265** N. 10, S. **3273** N. 17, S **3323** N. 99, S. **3423** N. 36, S **3463** N. 28.

Wypłata od dnia 27 marca 1922 r.

2% Antwerpska Pożyczka Premjowa po 100 Franków z 1903 r.

Ciągnienie z dnia 10 grudnia 1921 r.

Wylosowano następujące **63** serje:

28 40 2379 2529 2977 3532 7711 7917 7923 7976 8097 9248 9765 10037 10726 10830 13080 15086 15698 16366 16418 16661 16799 17629 18329 18410 19135 19512 20046 21403 22603 22676 22974 23139 25582 25630 25783 26200 27154 27487 28393 28573 28748 29535 30470 30506 30693 30970 31320 32588 32781 32956 34896 35459 36348 36488 36489 36509 36567 37734 37776 38910 39117.

Wygrane.

Po **25000** Fr. S. **36509** N. 4.

Po **2000** Fr. S. **25783** N. 8.

Po **500** Fr. S. **7923** N. 9, S. **19512** N. 9.

Po **250** Fr. S. **40** N. 18, S. **3532** N. 12, S. **15086** N. 10, S. **15698** N 23, S. **18329** N. 16, S **18410** N. 3, S. **19512** N. 19, S. **26200** N. 13, S. **28393** N. 25, S. **29535** N. 14, S **30693** N. 8, S. **38910** N. 22.

Po **200** Fr. S. **40** N. 25, S. **2977** N. 1 20, S. **7976** N. 5, S. **8097** N. 25, S. **9765** N. 22, S. **10037** N. 8, S. **10830** N. 9, S. **13080** N. 14 18, S. **22603** N. 10, S. **26200** N. 25, S. **30470** N. 3, S. **36567** N. 3.

Po **150** Fr. S. **9248** N. 7, S. **10726** N. 5 8 21, S. **10830** N. 4, S. **15698** N. 11, S. **16366** N. 19, S. **18329** N. 2, S. **19135** N. 23, S. **19512** N. 23, S. **21403** N. 2 16, S. **27154** N. 11, S. **27487** N. 9 15. S. **30693** N. 19, S. **32781** N. 11, S. **36489** N. 15, S. **37734** N. 18 21.

Za zawarte w powyższych **63** serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po **110** Franków.

Wypłata od dnia 1 maja 1922 r.

Pożyczka Premjowa Kongo po 100 Fr. z 1888 r.

Ciągnienie z dnia 20 grudnia 1921 r.

Wylosowano następujących **34** serji:

177 2283 3149 3266 5058 5143 7232 8303 17181 20507 20883 23441 23711 30140 30350 34101 34602 34900 35160 36053 36729 38496 42175 42701 42790 43827 44592 48524 49822 50827 53099 58275 58481 59666.

Wygrane.

Po **10000** Fr. S. **59666** N. 5.

Po **2000** Fr. S. **50827** N. 4.

Po **1000** Fr. S. **177** N. 23, S. **3149** N. 25, S. **8303** N. 24.

Po **750** Fr S. **2283** N. 14, S. **3149** N. 11 16 20, S. **5143** N. 18, S. **7232** N. 9 19, S. **8303** N. 2 19, S. **23441** N. 18, S. **30350** N. 6, S. **34101** N. 19, S. **38496** N. 11, S. **42701** N. 4, S. **43827** N. 4 16, S. **48524** N. 6, S. **50827** N. 10, S. **58275** N. 16, S. **58481** N. 21.

Za zawarte w powyższych **34** serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po **270** Franków.

Wypłata od dnia 15 kwietnia 1922 r.

Roterdamska Pożyczka Premjowa.

Ciągnienie z dnia 1 grudnia 1921 r.

A). Ciągnienie wygranych.

Po **1000** Fl. S. **1226** N. 10.
Po **125** Fl. S. **648** N. 25, S. **1805** N. 77.
Po **50** Fl. S. **573** N. 82, S. **2436** N. 18.
Po **25** Fl. S. **438** N. 75, S. **2230** N. 17.
Po **12 50** Fl. S. **2895** N. 30, S. **3232** N. 5.
Po **10** Fl. S. **11** N. 99, S. **481** N. 94, S. **1323** N. 32.

Po **5** Fl. S. **991** N. 98, S. **3210** N. 28, S. **3748** N. 40.

Po **2.50** Fl. S. **81** N. 22, S. **131** N. 27, S. **152** N. 48, S. **376** N. 23, S. **648** N. 9, S. **705** N. 19, S. **852**N. 36, S. **863** N. 46, S. **934** N. 34, S. **1267** N. 72, S. **1603** N. 96, S. **1772** N. 89, S. **1827** N. 59, S. **2113** N. 70, S. **2180** N. 2, S. **2201** N. 78, S. **2506** N. 58, S. **2737** N. 96, S. **3038** N. 90, S. **3444** N. 60, S. **3608** N. 40, S. **3680** N. 98, S. **3748** N. 25, S. **3772** N. 10, S. **3836** N. 53.

B). Ciągnienie amortyzacyjne.

Po 1.**50** Fl. S. **1865 2119 2506 3772 3930** N. 1—100.

Wypłata od dnia 16 stycznia 1922 r.

Austrjacka Pożyczka Premjowa Czerwonego Krzyża z 1916 r.

Ciągnienie z dnia 1 lutego 1922 r.

Wylosowano następujących **21** serji;

412 2844 3538 4715 5076 5302 5467 7131 7415 7489 7629 8113 9277 10321 11712 13764 14735 16486 17219 17550 18015.

Wygrane.

Po **200000** Koron S. **7131** N. 27.
Po **40000** Koron S. **7131** N. 35.
Po **10000** Koron S. **11712** N. 67, S. **17550** N. 11.

Po **5000** Koron S. **412** N. 58, S. **5076** N. 71, S. **7629** N. 4, S. **13764** N. 53.

Po **1000** Koron S. **5076** N. 17, S. **5302** N. 37, S. **7131** N. 30 65, S. **7415** N. 41, S. **7629** N. 37 48, S. **13764** N. 2, S. **17219** N. 48, S. **17550** N. 48.

Po **500** Koron S. **2844** N. 30 S. **3538** N. 43, S. **4715** N. 64, S. **5302** N. 29, S. **3467** N. 73, S. **7415** N. 30, S. **7489** N. 34 35, S. **7629** N. 8, S. **8113** N. 77, S. **10321** N. 22, 81, S. **14735** N. 53, S. **16486** N. 34 60 84 86, S. **17219** N. 32 34, S. **18015** N. 84.

Za zawarte w powyższych **21** serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po **30** Koron.

Wypłata od dnia 2 maja 1922 r.

Brunświcka Pożyczka Premjowa po 20 Talarów.

Ciągnienie z dnia 31 grudnia 1921 r.

Wylosowano następujące **52** serji:

269 283 363 414 416 559 901 1112 1178 1205 1285 1426 1878 1926 2165 2306 2494 2557 2708 2871 3375 3565 3589 3644 3774 3824 3854 4227 4442 4608 4632 4847 4895 5395 5565 5675 5951 6037 7264 7406 7407 7848 7894 8392 8487 8749 9034 9092 9123 9189 9291 9534.

Wygrane:

Po **45000** Marek S. **4608** N. 15.
Po **9600** Marek S. **414** N. 23.
Po **4800** Marek S. **8392** N. 6.
Po **3000** Marek S. **4227** N. 17.
Po **300** Marek S. **283** N. 23, S. **414** N. 50, S. **416** N. 47, S. **901** N. 18, S. **1426** N. 5, S. **5675** N. 17, S. **9123** N. 23, S. **9189** N. 5 46, S. **9291** N. 21.

Po **150** Marek S. **283** N. 13, S. **363** N. 34, S. **1285** N. 6, S. **2165** N. 18, S. **4895** N. 27, S. **5951** N. 27.

Za zawarte w powyższych **52** serjach numery, tu niewymienione, wypłacone będzie po **93** Marki.

Wypłata od dnia 31 marca 1922 r.

Nazwa pap. proc.	Nominalna wartość	Wartość kuponu bieżącego od papierów procentowych w fenigach i setnych częściach — MARZEC 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Papiery państwowe.																
5% Poż. Długoterminowa	M. 100	208.33	209.72	211.11	212.50	213.88	215.28	216.66	218.05	219.44	220.83	222.22	223.61	225.—	226.39	227.77
„ „ Krótkoterminowa	„ 100	83.33	84.72	86.11	87.50	88.88	90.28	91.66	93.05	94.44	95.83	97.22	98.61	100.—	101.39	102.77
4% „ Premjowa (Miljonówka) . .	„ 1000	1666.66	1677.77	1688.89	1700.—	1711.11	1722.22	1733.33	1744.44	1755.55	1756.66	1777.77	1788.89	1800.—	1811.11	1822 22
4% Bilety Skarbowe	„ 1000	1333.33	1344.44	1355.55	1366.66	1377.77	1388.89	1400.—	1411.11	1422.22	1433.33	1444.44	1455.55	1466.66	1477.77	1488.89
Obligacje.																
6% Poż. m. s. Warsz. z 1915/6. . . .	R. 100	540.—	543.60	547.20	550.80	554.40	558.—	561.60	565.20	568.80	572.40	576.—	579.60	583.20	586.80	590.40
5½% „ „ „ „	„ 100	495.—	498.30	501.60	504.90	508 20	511.50	514.80	518 10	521.40	524.70	528.—	531.30	534.60	537.90	541.20
6% „ „ „ „ z 1917 r. . . .	M. 100	100.—	101.66	103.33	105.—	106 66	108.33	110.—	111.66	113.33	115.—	116.66	118.33	120.—	121.66	123.33
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanaliz.)	R. 100	332.91	335.34	337.77	340.20	342.63	345.06	347.49	349.92	352.35	354.78	357.21	359.64	362.07	364.50	366.93
5% Warsz. Poż. Przezorn. z 1920 r. . / 5% B-ku Ziemiańskiego	M. 100	187.50	188.75	190.—	191.25	192.50	193.75	195.—	196.25	197.50	198.75	200.—	201.25	202.50	203.75	205.—
Listy Zastawne.																
4½% Ziemskie	R. 100	167.67	170.10	172.53	174.96	177.39	179.82	182.25	184.68	187.11	189.54	191.97	194.40	196.83	199.26	201.69
„ „	M. 100	77.62	78.75	79.87	81.—	82.12	83.25	84.37	85.50	86.62	87.75	88.87	90.—	91.12	92.25	93.37
4% &	R. 100	149.04	151.20	153.36	155.52	157.68	159.84	162.—	164.16	166.32	168.48	170.64	172.80	174.96	177.12	179.28
5% m. Warszawy, Płocka i Siedlec . .	„ 100	405.—	407.70	410.40	413.10	415.80	418.50	421.20	423.90	426.60	429.30	432.—	434.70	437 40	440.10	442.80
4½% m. Warszawy	„ 100	364.50	366.93	369.36	371.79	374.22	376.65	379.08	381.51	383.94	386.37	388.80	391.23	393.66	396.09	398.52
5% m. Łodzi	„ 100	324.—	326.70	329.40	332.10	334.80	337.50	340.20	342.90	345.60	348.30	351.—	353.70	356.40	359.10	361.80
4½% „ „	„ 100	291.60	294.03	296.46	298.89	301.32	303.75	306.18	308.61	311.04	313.47	315.90	318.33	320.76	323.19	325.62
5% „ Częstochowy	„ 100	43.20	45.90	48.60	51.30	54.—	56.70	59.40	62.10	64.80	67.50	70.20	72.90	75.60	78.30	81.—
„ „ Kalisza	„ 100	—	2.70	5.40	8.10	10.80	13.50	16.20	18.90	21.60	24.30	27.—	29.70	32.40	35.10	37.80
„ „ Kielc i Suwałk	„ 100	126.90	129.60	132.30	135 —	137.70	140.40	143.10	145.80	148.50	151.20	153.90	156.60	159.30	162.—	164.70
„ „ Lublina i Radomia	„ 100	162.—	164.70	167.40	170.10	172.80	175.50	178.20	180.90	183.60	186.30	189.—	191.70	194.40	197.10	199.80
„ „ „	M. 100	75.—	76.25	77.50	78.75	80.—	81.25	82.50	83.75	85.—	86.25	87.50	88.75	90.—	91.25	92.50
„ „ Łomży	R. 100	124.20	126.90	129.60	132.30	135.—	137.70	140.40	143.10	145.80	148.50	151.20	153.90	156.60	159.30	162.—
„ „ Piotrkowa	„ 100	83.70	86.40	89.10	91.80	94.50	97.20	99.90	102.60	105.30	108.—	110.70	113.40	116.10	118.80	121.50
6% B-ku Kr. Hipotecznego	M. 100	90.—	91.50	93.—	94.50	96.—	97.50	99.—	100.50	102.—	103.50	105.—	106.50	108.—	109.50	111.—

RUCH KURSÓW GIEŁDY PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE

za czas od 7 lutego do 20 lutego 1922 r. włącznie.

Kursy przeciętne: tranzakcyjne lub między kursami „sprzedaż" i „kupno".

Objaśnienie: nieurzędowe — n.

I. Papiery procentowe. (Wartość nominalna rb. 100 = mk. 216).	Kupon płatny	7/2	20/2	najniższy	najwyższy
Obligacje.					
6% Poż. m. st. Warszawy z 1915/16 r.	1/4-1/10	—	—	238	238
5½% Poż. m. st. Warszawy	&	—	—	—	—
6% Poż. m. st. Warszawy z 1917 r. (Mk. 100). .	1/1-1/7	—	—	122½	123
5% Warsz. Poż. Przezor. 1920 r. (Mk. 100) . .	1/4-1/10	97	97½	96 3/4	97 3/4
4½% Poż. m. st. Warszawy (kanalizacyjna) .	14/1-14/7	—	—	—	—
5% Banku Ziemiańskiego	1/4-1/10	—	—	—	—
6% Polsk. B-ku Komunaln.		—	—	—	—
Listy Zastawne.					
4½% Ziemskie	22/6-22/12	296½	265	296	302½
4½% „ (Mk.100)	&	71 3/4	71	70 3/4	72 1/4
4% „	&	—	—	—	—
5% m. st. Warszawy . .	1/4-1/10	355 3/4	322½	310	360
4½% „ „ „ . .	&	—	—	305	310
6% B-ku Kred. Hipotecz.	2/1-1/7	—	—	—	—
5% m. Łodzi serji VII .	1/5-1/11	—			
4½% „ „ „ VI . .	&	—	—	—	—
5% „ Częstochowy . .	15/2-15/8	—	—	—	—
5% „ Kalisza	1/3-1/9	—	—	—	—
5% „ Kielc	14/1-14/7	—	—	—	—
5% „ Lublina	1/1-1/7	—	—	—	—
5% „ „ (Mk. 100)	&	—	—	—	—
5% „ Łomży	15/1-15/7	—	—	—	—
5% „ Piotrkowa . . .	30/1-30/7	—	—	—	—
5% „ Płocka.	1/4-1/10	—	—	—	—
5% „ Radomia	1/1-1/7	—	—	—	—
5% „ Siedlec	1/4-1/10	—	—	—	—
5% „ Suwałk	14/1-14/7	—	—	—	—
4½% Banku Ziemsk. Wileń.	14/1-14/7	—	—	—	—

II. AKCJE.

	31-12 1921 Przeciętne: tranzakc. lub między „sprzedażą a kupnem".	7/2	20/2	najniższy	najwyższy
Banku Dysk. Warszawsk.	2600	2625	—	2600	2675
„ Handl. w Warsz. .	2175	2737½	3025	2700	3100
„ dla Han. i Przem.	3550	—	—	—	—
„ Zachodniego . .	1350	1550	1950	1500	2000
„ Kredytow. w Warsz.	2775	2825	2950	2800	2975
„ Tow. Spółdz. . .	3200	—	—	3750	3750
„ Zjedn. Ziem. Pol.	960	1062½	—	1050	1200
„ Przem. Warsz. . .	850	—	—	—	—
„ Kup. Łódzk. . .	625	—	—	—	—
„ Handl. w Łodzi .	975	—	—	—	—
„ Zw.Sp.Zarob.wPoz.	2312½	—	—	—	
„ Małopolskiego . .	687½	—	—	—	—
„ Hipot. Akc. we Lw.	850	—	—	—	—
„ Pols. Przem. we Lw.	837½	—	—	—	—
„ Ziemsk. Kr. we Lw.	675	—	—	—	—
Tow. Cukr. „Czersk" . .	24000	—	—	—	—
„ „ „Częstocice".	30000	—	—	—	—
„ „ „Józefów" .	40000	—	—	—	—
„ „ „Konstancja"	55000	—	—	—	—
„ „ „Łyszkowice"	22000	—	—	—	—
„ „ „Michałów" .	35000	—	—	6900	.7000
„ „ „Ostrowite" .	18000	—	—	—	—
Tow. Warsz. Fabr. Cukru	18800	19750	20000	19100	21000
„ Zawiercie	42500	—	—	46500	47500
„ Zakł. Żyrardowskich	54500	59467	62000	59150	64500
„ Kijew. Sch. i S-ka.	3775	—	—	—	—
„ Fryderyk Puls . .	2000	—	—	—	—
„ Dr. Roman May, Poz.	4175	—	—	—	—
„ Lilpop, Rau & Loew.	2942½	3460	3675	3350	4165
„ K. Rudzki & S-ka .	1795	2408	2450	2250	2775
„ Starach. Z. Gór. .	4058	4727	4867	4450	5300
„ Zakł Ostrowieckich	4606 1/4	6850	7025	6800	7400
„ „Wulkan"	70000	—	—	—	—
„ W. Gostyński & S-ka	3350	—	—	—	—
„ Borman & Szwede .	27500	—	—	—	—
„ Konrad Jarn. & S-ka	27500	—	—	—	—
„ Ortw., Karas. i S-ka	1000	—	—	—	—
„ Warsz. Ub. od Ognia	20500	—	—	—	—
„ Ub. „Przezorność".	6500	—	—	—	—
„ „Łazy" (cement) .	22500	—	—	—	—
„ „Wysoka" „ . .	6500	—	—	—	—
„ Firley „ . .	775	—	—	—	—
„ Warsz. Kop. Węgla	15850	18000	—	17200	18500
„ Dróg Żel. Podjazd.	2400	—	—	—	—
„ Ł. J. Borkowski . .	1183	1425	1388	1350	1500
„ Bracia Jabłkowscy.	1112 1/4	1292	1270	1250	1325
„ F. Dach. „Pustelnik"	3250	—	—	—	—
„ Warsz. Poż. na Z. R.	2200	—	—	—	—
„ Bud. i pr. hot. w War.	77500	—	—	—	—
„ „Pocisk"	808	1012½	—	950	1100
„ „Siła i Światło" .	650	—	—	—	—
„ Przemysłu Drzewn.	1445	1717	1650	1550	1850
„ Warsz. Handl. i Żegl.	1437	1750	1677½	1540	1875
„ „Nafta Polska" . .	1900	2090	2287	2000	2615
„ Polskie Handlowe .	650	—	—	—	—

III. Waluty i Dewizy

Kursy z 21 lutego 1922 r.

	Sprzedaż	Kupno	Dokonane tranzakcje
Ruble carskie 100 . . .	—	—	—
„ „ 500 . . .	—	—	—
„ „dumskie" 1000 .	—	—	—
„ „ 250 .	—	—	—
Dolary St.-Zjednoczon. .	3685	3645	3650, 3670, 3665
„ kanadyjskie . .	—	—	—
Franki francuskie . . .	334.50	330.50	325—332.50 Paryż
„ belgijskie . . .	—	—	316 Belgja
„ szwajcarskie . .	—	—	—
Funty sterl.	16350	16150	16200, 16350, 16250 Lond.
Marki niemieckie . . .	17.45	17.05	17.55—1725 Berlin i Gd.
Korony austrjackie . .	67.50	61.50	61—62 Wiedeń
„ czesko-słowackie	—	—	70.50—70.75 Praga
„ szwedzkie . . .	—	—	—
„ duńskie	—	—	—
„ norweskie . . .	—	—	—
„ węgierskie . .	—	—	—
Lei rumuńskie	—	—	—
Liry włoskie	—	—	—
Marki fińskie	—	—	—
Floreny holenderskie. .	—	—	—
Dinary jugosłowiańskie.	—	—	—

CENY OGŁOSZEŃ:

1 strona opisowa	Mk. 40,000
1 „ zwykła w tekście .	„ 30,000
1/2 „	„ 16,000
1/4 „	„ 8,000

I i IV strona o 50% drożej
II i III „ „ 25% „

Na I i IV stronie przyjmowane są ogłoszenia tylko całostronicowe.

Prenumerata kwartalnie . . Marek 500

Za granicą ceny podwójne.

WYDAWCA: W imieniu Tow. „WAW", *MIECZYSŁAW MAJCHER.*
REDAKTOR: *ALEKSANDER JACKOWSKI.*

ZAKŁADY DRUKARSKIE F. WYSZYŃSKIEGO i S-ki, WARSZAWA, ZGODA 5